

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ

НА СОЦИЈАЛИСТИ

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. — Огласи според тарифата. — Жиро-сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-1125

Петок, 21 ноември 1975

БЕЛГРАД

БРОЈ 55

ГОД. XXXI

Цена на овој број е 24 динари. — Преплатата за 1975 година изнесува 420 динари. — Редакција: Улина Јована Ристиќа бр. 1 Пошт. факс 226 — Телефони: централа 650-155; Уредништво 651-885; Служба за преплата 651-732; Комерцијален сектор 651-671; Телекс 11736

744.

Врз основа на член 71 став 3 од Законот за средствата и за финансирањето на Југословенската народна армија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 56/74), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА РАБОТЕЊЕТО И ЗА КОРИСТЕЊЕТО НА СРЕДСТВАТА НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА ПРОМЕТ И РЕЗЕРВИ НА ПРОИЗВОДИ СО ПОСЕБНА НАМЕНА

Член 1

Сојузната дирекција за промет и резерви на производи со посебна намена (во натамошниот текст: Дирекцијата) врши работи на промет на производи со посебна намена и работи на создавање резерви на производи со посебна намена, во согласност со одредбите на Законот за средствата и за финансирањето на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: Законот) и со оваа уредба.

Дирекцијата врши и работи во врска со прометот на производи со посебна намена и со создавање резерви на производи со посебна намена што ќе ги определи Сојузниот извршен совет, односно сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 2

Како работи на промет на производи со посебна намена, во смисла на оваа уредба, се подразбираат:

1) извозот и увозот на производи и услуги со посебна намена; увозот на опрема, делови, склопови и материјали за реконструкција и модернизација на капацитети, односно за производство на производи со посебна намена;

2) работите на техничка соработка, кооперација и инженеринг (проектирање, изградба, опремување и др.);

3) работите на застапување на странски фирми, работите на облагородување на производи и прометот на правата на индустриска сопственост.

Како работи на создавањето резерви на производи со посебна намена, во смисла на оваа уредба, се подразбираат работите на формирањето на резерви на производи со посебна намена, користењето и разместувањето на тие производи, изградбата и опремувањето на објектите за сместување и чување, како и сместувањето, чувањето и одржувањето на тие производи.

Член 3

Сојузниот секретар за народна одбрана определува кои производи, во смисла на оваа уредба, се сметаат како производи со посебна намена.

Член 4

Во работите на промет на производи со посебна намена и во работите на создавање резерви на производи со посебна намена Дирекцијата истапува спрема трети лица од свое име и за своја сметка.

Во работите на промет на производи со посебна намена што ги врши за организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, Дирекцијата истапува спрема трети лица од свое име и за сметка на тие организации.

Во определени работи од својот делокруг Дирекцијата може да истапува спрема трети лица од име и за сметка на други лица, во границите на добиените овластувања.

Член 5

За обврските од работите од член 4 став 1 на оваа уредба што ги врши од свое име и за своја сметка Дирекцијата одговара со средствата со кои располага.

За обврските од работите од член 4 ст. 2 и 3 на оваа уредба што ги врши за сметка на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, односно за сметка на други лица Дирекцијата одговара согласно со општествениот договор, односно со договорот со кој ѝ е доверено вршењето на тие работи.

Член 6

Дирекцијата донесува програма за промет на производи со посебна намена и програма за создавање резерви на производи со посебна намена, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана.

За дел од работите на Дирекцијата што ги врши таа од свое име, а за сметка на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, Дирекцијата, со тие организации, донесува план на прометот на производи со посебна намена.

Програмите од став 1 и планот од став 2 на овој член се донесуваат за една и повеќе години.

Член 7

Со програмите и со плановите од член 6 на оваа уредба се определуваат особено видот, количеството и вредноста на производите со посебна намена и роковите на извршувањето на одделни работи на промет и создавање резерви на тие производи.

Член 8

Програмата за промет на производи со посебна намена Дирекцијата ја доставува на мислење до организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена со кои го договара производството и испораката на тие производи.

Кон програмата од став 1 на овој член Дирекцијата, со мислењето од Советот на Дирекцијата, ги доставува до сојузниот секретар за народна одбрана и мислењето и забелешките што на програмата ги дале организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, а кои Дирекцијата не ги усвоила и не ги внесла во програмата.

Член 9

Дирекцијата купува, по правило, за потреби на прометот на производи со посебна намена и создава-

ње на резерви на производи со посебна намена, производи произведени во Југославија.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, Дирекцијата може да увезува производи со посебна намена, ако тие производи ги нема или ги нема доволно на домашниот пазар.

Увозот на производи со посебна намена во случајот од став 2 на овој член, Дирекцијата го врши врз основа на одобрение од сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 10

Заради обезбедување на потребни количества производи со посебна намена за промет и создавање на резерви, Дирекцијата договара производство и испорака на тие производи со организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена.

Член 11

Производителите со посебна намена Дирекцијата ги купува од организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена по цените што се определуваат согласно со општествениот договор. Со тој општествен договор се утврдуваат критериумите и начинот на формирање на цените на производи со посебна намена.

Член 12

Складирањето и чувањето на производи со посебна намена за потреби на прометот и формирањето резерви на тие производи, Дирекцијата може со договор да им го довери на воените единици и на воените установи на Југословенската народна армија и на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена. Со тој договор се регулираат условите за складирање и чување.

Воените единици и воените установи и организациите на здружениот труд од став 1 на овој член не можат без одобрение од Дирекцијата производителите со посебна намена да ги отуѓуваат, користат, да ја променат нивната намена, нивниот склад, да ги заменат со производи од друг вид или квалитет, или на друг начин со нив да располагаат противно на договорот.

За користењето на производителите со посебна намена од резервите на тие производи, во согласност со програмата за создавање резерви на производи со посебна намена, одлучува директорот на Дирекцијата, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 13

Односите во областа на прометот на производи со посебна намена и создавањето на резерви на производи со посебна намена помеѓу Дирекцијата и организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, како и другите прашања во врска со вршењето на тие работи, се уредуваат со општествен договор што го склучува Сојузниот извршен совет или органот што тој ќе го овласти и организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена.

Ако општествениот договор од став 1 на овој член не се склучи, прашањето за односите во областа на прометот и создавањето резерви на производи со посебна намена се уредува со посебен пропис.

Член 14

За своето работење Дирекцијата, согласно со Законот, ги користи следните средства:

- 1) средствата што се обезбедуваат со финансискиот план на Сојузниот секретаријат за народна одбрана;
- 2) средствата што Дирекцијата ќе ги оствари со вршење на услуги;
- 3) средствата добиени преку кредити;

- 4) средствата што организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена ќе ги здружат со средствата на Дирекцијата;
- 5) средствата на резервниот фонд.

Член 15

Дирекцијата работи и располага со средствата според прописите што се однесуваат на воените установи од член 6 на Законот, ако со оваа уредба не е определено поинаку.

Член 16

Дирекцијата може, со договор, средствата со кои располага, да ги здружува со средствата на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена.

Член 17

Дирекцијата ги користи средствата со кои располага во согласност со важечките прописи и со оваа уредба, постапувајќи со внимание на добар стопанственик.

За набавката, продажбата, расходувањето и давањето во закуп на подвижни и неподвижни предмети што ги користи Дирекцијата, одлучува директорот на Дирекцијата, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана.

По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, за набавката, продажбата, расходувањето и давањето во закуп на подвижни и неподвижни предмети, што служат за работа на работната заедница на Дирекцијата, одлучува директорот на Дирекцијата.

Член 18

Динарските средства на Дирекцијата се водат на нејзината жиро-сметка, а девизните средства — на нејзината девизна сметка.

Средствата што Дирекцијата ќе ги оствари со работењето од свое име а за сметка на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, се водат на посебна сметка на Дирекцијата.

Член 19

Средствата на Дирекцијата се утврдуваат и распоредуваат со финансискиот план на Дирекцијата. Финансискиот план на Дирекцијата се донесува до крајот на тековната година за наредната година.

Член 20

Со финансискиот план на Дирекцијата средствата поблиску се распоредуваат особено:

- 1) за финансирање на работите на промет на производи со посебна намена;
- 2) за формирање резерви на производи со посебна намена;
- 3) за изградба и опремување на објекти за сместување и чување на производи со посебна намена;
- 4) за трошоци за сместување, чување и одржување на производи со посебна намена;
- 5) за работата на работната заедница на Дирекцијата.

Со финансискиот план на Дирекцијата се утврдува процентот на издвојувањето на средствата во резервниот фонд на Дирекцијата во годината за која се донесува финансискиот план.

Член 21

Со завршната сметка на Дирекцијата се утврдуваат конечните резултати на работењето на Дирекцијата во изминатата година.

Завршната сметка на Дирекцијата се донесува до крајот на февруари наредната година за изминатата година.

Со завршната сметка на Дирекцијата конечно се утврдуваат, согласно со општествениот договор од

член 13 на оваа уредба, и износот на средствата што им припаѓа на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена што Дирекцијата го остварила со работењето од свое име а за сметка на тие организации, како и износот на трошоците на работењето на Дирекцијата што ги имала во вршењето на тие работи.

Член 22

За своето работење во текот на годината Дирекцијата составува извештај кој, со завршната сметка за таа година, го доставува до сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 23

Во текот на деловната година Дирекцијата составува и периодични пресметки, и тоа за период јануари-јуни и за период јануари-септември.

Член 24

За делот на работите што ги врши од свое име а за сметка на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена, Дирекцијата, со тие организации, донесува претсметка за користењето на средствата за делот на тие работи и завршна сметка за извршувањето на таа претсметка.

Претсметката и завршната сметка од став 1 на овој член се составен дел на финансискиот план, односно на завршната сметка на Дирекцијата.

За делот на работите од став 1 на овој член Дирекцијата им доставува на организациите на здружениот труд — производители на производи со посебна намена периодични извештаи и анализи.

Член 25

Дирекцијата води книговодство по методот на двојно книговодство, а според единствениот контен план, според важечките прописи.

Дирекцијата води посебно книговодство за делот на работите што ги врши од свое име а за сметка на организацијата на здружениот труд — производител на производи со посебна намена.

Дирекцијата може за определени организациони единици да води и посебно книговодство.

Член 26

Средствата утврдени со финансискиот план на Дирекцијата за работата на работната заедница на Дирекцијата се користат согласно со општите акти на Дирекцијата.

На општите акти за користењето на средствата за работа на работната заедница на Дирекцијата, финансискиот план и завршна сметка за користењето на средствата за работата на работната заедница на Дирекцијата, согласност дава сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 27

Во поглед на правата, должностите и одговорностите на наредбодавецот и сметкополагачот, како и во поглед на употребата и располагањето со средствата на Дирекцијата, се применуваат прописите што важат за воените единици и воените установи на Југословенската народна армија.

Член 28

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 799

14 ноември 1975 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедик, с. р.

745.

Врз основа на член 347 точка 5 од Уставот на СФРЈ, Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ОПРЕМУВАЊЕ НА БРОДОВИ И ПЛОВИЛА НА МОРЕТО И НА ВНАТРЕШНИТЕ ПЛОВНИ ПАТИШТА СО СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТА ОД ВОЕНИ ДЕЈСТВА

1. Бродовите и пловилата на морето и на внатрешните пловни патишта (во натамошниот текст: бродовите) мораат да бидат опремени со средства за лична и колективна заштита на членовите на екипажот и за заштита на бродовите од воени дејства.

Како брод, во смисла на оваа одлука, се смета пловен објект што има постојан екипаж, без оглед на големината и намената на бродот и на бројот на членовите на екипажот.

2. Средствата за лична заштита на членовите на екипажот на бродови и пловила на морето се состојат од:

- 1) заштитна маска со резервно цедело;
- 2) заштитни нараквици;
- 3) заштитна облека;
- 4) заштитни чизми;
- 5) личен дозиметар.

3. Средствата за колективна заштита на членовите на екипажот на бродови и пловила на морето се состојат од:

- 1) читач на дозиметар;
- 2) комплет на дозиметар со директно читање;
- 3) хемиски детектор;
- 4) радиолошки детектор;
- 5) комплет за радио-биолошко-хемиска деконтаминација на технички средства и бродски површини;
- 6) прирачна аптека;
- 7) прибор за деконтаминација на членовите на екипажот.

4. Средствата за лична и колективна заштита на членовите на екипажот на бродови и пловила на внатрешните пловни патишта се состојат од:

- 1) заштитна маска со резервно цедело;
- 2) заштитни нараквици;
- 3) заштитни облеку;
- 4) заштитни чизми;
- 5) комплет за радио-биолошко-хемиска деконтаминација на технички средства и бродски површини;
- 6) прирачна аптека;
- 7) прибор за деконтаминација на членовите на екипажот.

5. Опремата за отстранување оштетувања на брод предизвикани со воени дејства се состои од:

- 1) средства за спасување луѓе;
- 2) средства за отстранување оштетувања на брод;
- 3) средства за спречување на влегување вода во брод;
- 4) противпожарни средства и опрема;
- 5) средства, опрема и инсталација за исплакување со вода на бродски површини.

6. Бродовите, кај кои за тоа постојат можности, мораат да имаат простории приспособени за деконтаминација на луѓето од нуклеарно-биолошко-хемиски дејства и за укажување прва помош.

7. Бродарските организации на здружениот труд, носители на правата на користење на бродовите и сопствениците на бродовите, се должни средствата за заштита, пропишани со оваа одлука, да ги набават во следните рокови, и тоа:

- 1) средствата за заштита од точка 2 под 1, 2, 3 и 4; од точка 3 под 6 и од точка 5 под 1, 3 и 4 на оваа одлука — во рок од две години од денот на влегувањето во сила на оваа одлука;

2) средствата од точка 2 под 5, од точка 3 под 1, 2, 3, 4 и 5, од точка 4 под 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 и од точка 5 под 2 и 5 на оваа одлука — во рок од три години од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

8. Приспособувањето на бродот, односно бродските простории согласно со одредбата на точка 6 од оваа одлука, мора да се изврши до крајот на 1980 година.

Бродовите чија изградба ќе биде завршена во рок од една година од денот на влегувањето во сила на оваа одлука, мораат да имаат простории за потребите од точка 6 на оваа одлука.

9. Се овластува Југословенскиот регистар на бродовите, во согласност со Сојузниот комитет за сообраќај и врски и со Сојузниот секретаријат за народна одбрана, да ги пропише количеството и техничките норми на заштитните средства, опремата и инсталациите за одделни категории бродови.

10. Технички надзор над применувањето на оваа одлука врши Југословенскиот регистар на бродовите и за утврдената состојба издава уверение со рок на важење од 12 месеци.

11. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за опремањето на бродовите и пловилата на Југословенската трговска морнарица на морето и на внатрешните пловни патишта со средства за заштита од воени дејства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 30/72 и 42/73).

12. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 800

14 ноември 1975 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

746.

Врз основа на член 36 точка 35 став 2 од Законот за оданочување на производи и услуги во прометот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/72, 55/72, 28/73 и 36/75), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ НА ДАНОК НА ПРОМЕТ НА МЕДАЛЈОНИ, ЗНАЧКИ И ПРИДАТОЦИ, ШТО СЕ ИЗДАВААТ ПО ПОВОД НА НАСТАНИ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА НАРОДИТЕ И НАРОДНОСТИТЕ НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за ослободување од плаќање на данок на промет на медалјони, значки и придатоци, што се издаваат по повод на настани од посебно значење за народите и народностите на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 3/74, 11/74, 28/74 и 8/75) во точка 1а во одредбата под 4 на крајот точката се заменува со точка и записка и по тоа се додаваат две нови одредби, кои гласат:

„5) на јубиларни значки што, по повод на четирисетгодишнината на слетот „Слобода“, ги издава Републичкиот совет на Сојузот на синдикатите на Словенија;

6) на јубиларни значки со втиснат амблем на Сојузот на цивилните инвалиди од војните на Југославија.“

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 801

13 ноември 1975 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедиќ, с. р.

747.

Врз основа на член 5 од Законот за полагање депозит при инвестициони вложувања во нестопански и непроизводни инвестиции („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/75), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА КРИТЕРИУМИТЕ И ПОСТАПКАТА ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ОБВРСКАТА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДЕПОЗИТ ПРИ ИНВЕСТИЦИОНИ ВЛОЖУВАЊА ВО НЕСТОПАНСКИ И НЕПРОИЗВОДНИ ИНВЕСТИЦИИ

1. Се ослободуваат од обврската за полагање на депозитот определен со Законот за полагање депозит при инвестициони вложувања во нестопански и непроизводни инвестиции (во натамошниот текст: Законот):

1) општествено-политичките заедници и нивните органи и организации, фондовите и другите корисници на општествени средства што финансираат инвестиции од буџетите на тие заедници, самоуправните интересни заедници и организациите на здружениот труд што самоуправните интересните заедници ги финансираат под следните услови:

— расходите во билансите на општата и заедничката потрошувачка во републиката, односно автономната покраина што се утврдени со републички или покраински пропис, односно со општествен договор на ниво на републиката, односно автономната покраина, да се усогласени со нивото на општата и заедничката потрошувачка утврдена во договорот на републиките и автономните покраини за остварување на политиката на општата и заедничката потрошувачка во односната година, односно во резолуцијата за основите на заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија за односната година;

— расходите на корисниците на општествени средства од alineјата 1 на оваа одредба, остварени по 1 јануари 1975 година да се помали или еднакви на расходите утврдени во билансите на општата и заедничката потрошувачка од таа alineја;

2) корисникот на општествени средства (во натамошниот текст: инвеститорот) — ако за инвестиционите вложувања во нестопанска и во непроизводна инвестиција се обезбедува најмалку 50% од претсметковната вредност на инвестицијата од средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, од фондот на републиката, односно автономната покраина за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта, од дополнителните средства на општествено-политичките заедници за побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта, како и од средствата на организациите на здружениот труд од областа на стопанството од територијата на општествено-политичката заедница што се смета како стопански развиена, и ако вложуваат средства во непроизводни инвестиции на територијата на стопански недоволно развиените републики, автономни покраини, односно краишта;

3) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во нестопанска и непроизводна инвестиција — ако инвестирањето го врши од средствата што со повеќе од 50% потекнуваат од месниот самопридонес или од заемот што го запишале граѓаните, а инвеститорот што врши инвестициони вложувања на стопански недоволно развиени подрачја утврдени со прописите на републиката, односно автономната покраина — ако тоа вложување го врши од средствата што со повеќе од 30% потекнуваат од месниот самопридонес или од заемот што го запишале граѓаните;

4) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во станбената изградба — ако вложувањата ги врши од средствата наменети за станбената изградба.

Како станбена изградба, во смисла на оваа одлука, се подразбира изградбата на станови, станбени згради, хотели за сместување на самци, домови за старци, ученички и студентски домови, вклучувајќи го и подготвувањето на земјиштето за изградба (расчистување на теренот, насипување на теренот, изградба на станови за раселување и сл.), изградба на уреди и инсталации за приклучоци на комуналната инфраструктура (водовод, канализација, топловод, електрична енергија, телефон и сл.) и изградба на патишта за приклучок на улици, односно патната мрежа во населбата.

Како средства наменети за станбената изградба, во смисла на оваа одлука, се подразбираат средствата што инвеститорот ги издвоил од својот доход, односно приход за станбената изградба во согласност со важечките прописи, општествениот договор и самоуправната спогодба, како и средствата обезбедени од кредити, односно заеми за станбената изградба;

5) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти на комуналното стопанство од средствата обезбедени во целост или делумно од надоместот за уредување на градежно земјиште — ако надоместот за уредување на градежното земјиште изнесува помалку од 25% од вредноста на градежните објекти за кои е платен тој надомест;

6) организациите на здружениот труд на комуналните дејности што вршат вложувања во објекти на комуналното стопанство од средствата што според важечките прописи можат да се користат за тие цели — ако цените на нивните услуги се во согласност со политиката на цените утврдена во резолуцијата за основите на заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија за односната година;

7) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти пострадали од елементарни непогоди (земјотрес, поплава, пожар и сл.);

8) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба на сообраќајници и придружни објекти врзани за изградбата на сообраќајници, вклучувајќи ги и објектите што се преместуваат поради изградбата на сообраќајници, сè во согласност со програмата;

9) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти во чие финансирање учествуваат меѓународни организации врз основа на спогодба што ја склучила федерацијата;

10) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградбата на складиштен простор за потреби на сместувањето на резерви индустриски производи и на резерви прехранбени производи;

11) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба на нестопански и непроизводни објекти — ако преместувањето на тие објекти се врши заради изградба на нови стопански објекти;

12) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба на нестопански и непроизводни објекти — ако преместувањето на тие објекти се врши заради извршување на меѓународни договори, поради сигурност (заштита од експлозии и сл.), сигурност на пловидбата, превентивна заштита на објектите од елементарни непогоди, како и заради преместување на објекти оштетени со слегнување на теренот настанато поради експлоатација на рудни и минерални сировини;

13) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба на работнички одморалишта и ресторани на општествената исхрана — под услов тие вложувања да ги врши од наменските средства издвоени од доходот по завршната сметка;

14) органите на федерацијата — ако инвестиционите вложувања ги вршат во изградба на објекти и набавка на опрема што се вршат врз основа на важечките сојузни закони, односно во објекти со посебна намена според важечките прописи на Сојузниот извршен совет;

15) Југословенската народна армија — ако инвестиционите вложувања ги врши од средствата предвидени во годишниот план на задачите и финансирањето на Југословенската народна армија;

16) инвеститорот што врши инвестициони вложувања за потреби на вооружените сили на СФРЈ и народната одбрана, наведени во член 218 став 1 од Законот за народната одбрана („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/74);

17) органот на внатрешните работи и Сојузната управа за царини ако инвестиционите вложувања ги вршат во објекти и опрема, во согласност со утврдената програма за модернизација на тие служби, како и од средствата за посебни намени;

18) Службата на општественото книговодство и банките — ако инвестиционите вложувања ги вршат во средства за механизациона и автоматска обработка на податоци и опрема за обезбедување на паричните средства, за сигнални и сигурносни уреди, како и за изградба на трезори, во согласност со програмата за развој;

19) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба на продажен, складиштен и разлазен простор за промет на земјоделски и прехранбени производи, или во изградба на продажен, складиштен и манипулативен простор за нафта, нафтени деривати и гас, односно во изградба на продажен простор во нови населби;

20) организациите на здружениот труд во областа на трговската, проектантската и филмската дејност, деловните здруженија, осигурителните организации и организациите од дејноста на училиштата (911-00), од културно-просветната дејност (913-00), од уметничко-забавната дејност (914-00), од здравствената дејност (915-00), од социјалната заштита (916-00), и од фискултурната дејност (917-00) — за инвестиции чија вредност во текот на година не е поголема од износот на пресметаната амортизација според пропишаните стапки во таа година и од износот на непотрошената амортизација од претходните години;

21) инвеститорот што врши набавка на книги за библиотеки и читалници, галериски и музејски експонати, како и архивски материјал;

22) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во радиодифузната мрежа и во телевизиската мрежа — според усвоената програма за развој на тие мрежи;

23) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти и опрема за заштита од штетно дејство на води и елементарни непогоди;

24) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти и опрема за потреби на новоосновани општини и заедници на општини, што се основани со закон;

25) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во изградба и опремување на објекти за дневен престој и слободни активности на децата (јасли, обденишта, забавишта, пионерски домови и слично), домови за деца без родителски грижи, инвалидни и воспитно запустети деца и младина и ресторани за општествена исхрана на ученици и студенти;

26) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти и опрема за правосудни органи, казнено-поправни установи и за сместување на ментално заболени лица;

27) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти за сместување на странски дипломатски и конзуларни претставништва и деловни згради за сместување на меѓународни организации што се основаат со договор помеѓу Југославија и други земји;

28) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во опрема и објекти за пречистување на отпадни води и гасови;

29) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во објекти и опрема за потреби на научната дејност (912-00);

30) инвеститорот што врши инвестициони вложувања во медицинска опрема во основната дејност на здравството.

2. Ослободувањето од обврската за полагање на депозитот од точка 1 под 1, 2 и 20 на оваа одлука не се однесува на инвестиционите вложувања во административни и управни згради, објекти и средства за репрезентација и патнички возила, освен на набавката на патнички возила за посебни намени.

Како патнички возила за посебни намени, во смисла на оваа одлука, се подразбираат возилата за потреби на противпожарни организации, возилата во здравството, возилата за превоз на ученици, возилата на кои се вградени училиа и средства за ширење на масовната култура, како и возилата во кои се вградени инструменти и уреди за вршење на основната дејност на инвеститорот.

3. Ослободувањето од обврската за полагање на депозитот според критериумите од точка 1 под 1, 5, 6, 7 и 24 на оваа одлука се утврдува со решение од Сојузниот извршен совет донесено на предлог од надлежниот орган на републиката, односно автономната покраина.

Надлежниот орган на републиката, односно автономната покраина, кон предлогот за ослободување од обврската за полагање на депозитот определен со законот, поднесува и извештаи за исполнетите услови за ослободување утврдени во оваа одлука.

4. Ако Службата на општественото книговодство на Југославија утврди дека пе донесувањето на решението од точка 3 на оваа одлука дошло до пораст на приходите на општествено-политичките заедници односно на самоуправните интересни заедници над нивото утврдено на регулацијата за основите на заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија за односната година, ќе го извести за тоа Сојузниот извршен совет.

5. Средствата што според Законот се уплатени на име депозит до денот на влегувањето во сила на решението на Сојузниот извршен совет за ослободување од обврската за полагање на депозитот, донесено во согласност со оваа одлука ќе му се вратат на инвеститорот во рок од осум дена од денот кога инвеститорот ќе поднесе барање за враќање, ако со наведеното решение не е определено поинаку.

6. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за критериумите за ослободување од обврската за полагање депозит при инвестициони вложувања во нестопански и непроизводни инвестиции („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/75).

7. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 802
17 ноември 1975 година
Београд

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Ђусидиќ, с. р.

748.

Врз основа на член 27 став 1, член 55 став 2 и член 58 од Законот за југословенските стандарди и за нормите на квалитетот на производите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/74) и член 59 од Основниот закон за заштита на растенијата од болести и штетници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65), во согласност со директорот на Југословенскиот завод за стандардизација, претседателот на Сојузниот комитет за земјоделство пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА НОРМИТЕ НА КВАЛИТЕТОТ, ЗА ПАКУВАЊЕТО, ПЛОМБИРАЊЕТО И ДЕКЛАРИРАЊЕТО НА СЕМОТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА

I. Општа одредба

Член 1

Семето на земјоделски растенија во поглед на чистотата, ртливоста, содржината на влага, здравствената состојба и другите особини мора да му одговара на квалитетот пропишан во Нормите за квалитетот на семето на земјоделски растенија, што се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

II. Пакување и пломбирање на семе на земјоделски растенија

Член 2

Семето на земјоделски растенија се пакува во неопштерени, чисти, суви, доволно јаки и цврсти вреќи, Кесиња, Кесичиња и кутии.

Вреќите и Кесињата можат да бидат од јута, коноп, лен, памук, вештачки влакна, хартија, импрегниран материјал и пластична маса.

Кесичињата можат да бидат од хартија и од пластична маса, а кутиите од картон, лим и сл.

Член 3

Кртолите, луковиците и другите делови на земјоделски растенија, освен зрнестото семе, што се означени како семе на земјоделски растенија, можат да се пакуваат и во кошници, сандаци, вреќи и сл.

Член 4

Пакувањата во една партија семе на земјоделски растенија мораат да бидат од иста нето-тежина, во амбалажа од иста големина и од ист материјал (егализирано пакување).

Како партија сортно семе се подразбира определено количество семе од ист вид, сорта и катего-

рија и од уедначен квалитет, што го произвел еден производител во текот на годината.

Како партија несортно семе се подразбира определено количество на семе од ист вид и уедначен квалитет, што го произвел еден производител во текот на таа година.

Како партија дозволена мешаница на семе се подразбира определено количество семе произведено во текот на годината

Тежината на партијата од ст. 2, 3 и 4 на овој член е определена во Нормите за квалитетот на семето на земјоделски растенија.

Партијата семе на земјоделски растенија мора да биде означена со реден број.

Член 5

Семето на земјоделски растенија наменето за извоз може да се пакува и на начинот предвиден со спогодбата помеѓу продавачот и странскиот купувач.

Член 6

Затворањето и пломбирањето на амбалажата се врши така што да може лесно да се утврди дека семето е оригинално пакувано.

Ако затворањето на амбалажата се врши со врзување, се става метална или пластична плomba. Врзувањето се врши така што амбалажата да не може да се отвори без симнување, односно оштетување на пломбата. На пломбата мора да биде видно испишана ознаката на основната организација на здружениот труд што го пакувала семето.

Се смета дека амбалажата е пломбирана и ако затворањето на амбалажата е извршено со машинско прошивање или со лепење (термичко, под притисок и сл.).

III. Декларирање на семе на земјоделски растенија

Член 7

Декларација за квалитетот на сортно семе на земјоделски растенија кон испратницата се издава:

- 1) за семе на земјоделски растенија — на образецот бр. 1;
- 2) за кртоли и луковици — на образецот бр. 2;
- 3) за дозволена мешаница на семе — на образецот бр. 3.

Обрасците бр. 1, 2 и 3 се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Член 8

Декларација за квалитетот на сортно семе на земјоделски растенија што се става врз амбалажата, се издава:

- 1) за семе на земјоделски растенија — на образецот бр. 4;
- 2) за кртоли и луковици — на образецот бр. 5.

За дозволена мешаница на семе декларацијата од став 1 на овој член покрај податоците од образецот бр. 4, мора да содржи и податоци за составот на одделни видови и сорти на семе застапени во мешаницата, изразени во проценти.

Обрасците бр. 4 и 5 се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Член 9

Декларација за квалитетот на несортно семе на земјоделски растенија, чиј промет е дозволен, се издава на соодветните образци од чл. 7 и 8 на овој правилник, со тоа што во рубриците: „сорта“ и „категиорија“ мора да се запише: „несортно семе“.

Член 10

Ако семето на земјоделски растенија е третирано со некое средство за заштита на растенијата, во декларацијата кон испратницата и во деклара-

цијата што се става врз амбалажата мора да биде видно означено средството со кое семето е третирано и дали е отровно.

Член 11

Ако семето на земјоделски растенија е пилирано или сегментирано (едно'ртулно пилирано, односно технички доработено семе), во декларацијата што се става врз амбалажата и во декларацијата кон испратницата мора да биде назначено дека семето е пилирано, односно сегментирано.

Член 12

Декларациите од чл. 7, 8 и 9 од овој правилник се издаваат за секоја партија семе на земјоделски растенија чиј квалитет е утврден.

Податоците во декларацијата мораат да бидат читливо испишани со печатни букви.

Член 13

Ако затворањето на амбалажата се врши со машинско прошивање, декларацијата што се става врз амбалажата се прошива или со печатење се втиснува, односно се лепи врз амбалажата, а ако амбалажата се затвора со лепење — декларацијата со печатење се втиснува или се лепи врз амбалажата.

Ако амбалажата се затвора со врзување, декларацијата се врзува за амбалажата и се обезбедува со плomba.

Ако семето на земјоделски растенија е полнето во Кесиња и Кесичиња со нето-тежина до 2 kg, декларацијата со печатење се втиснува или се лепи врз амбалажата. Ако семето се пакува во Кесиња и Кесичиња со нето-тежина до 2 kg, декларацијата може да се стави во Кесето, односно во Кесичето доколку амбалажата е просирна.

Декларацијата врз амбалажата мора да биде од материјал, односно од печатен отпечаток, што не се оштетува при превозот, односно пакувањето.

Член 14

За семето на цвеќе, лековите и ароматни растенија, винова лоза и овошје чиј квалитет не е предвиден во Нормите за квалитетот на семето на земјоделски растенија, во декларациите од чл. 7, 8 и 9 на овој правилник се запишуваат податоци за квалитетот (чистотата, 'ртливоста, здравствената состојба и др.).

Член 15

Семето на земјоделски растенија од увоз се пакува, пломбира и декларира според одредбите на овој правилник.

IV. Начин на земање и доставување моистри на семе на земјоделски растенија заради утврдување на квалитетот

Член 16

Мострата на семе на земјоделски растенија што се зема заради утврдување на квалитетот е просечен квалитет на партијата на семето од која е земена.

Член 17

Мострата на семето на земјоделски растенија се зема од една партија семе, односно од дел на партија семе ако партијата не е цела со издвојување на одделни количества семе.

Сите поединечни количества семе земени од партијата, во исто време и на ист начин, сочинуваат оригинална мостра што се дели на три дела на начинот определен во член 23 на овој правилник. Секој дел сочинува просечна мостра на семето.

Најмалата тежина на просечната мостра за одделни видови семе е определена со Нормите за квалитетот на семето на земјоделски растенија.

Член 18

Поединечни количества на семе на земјоделски растенија, освен семето на кртоли и луковици, се земаат со различни типови боцнувачи (шила, сонди и сл.), зависно од видот на семето, начинот на пакувањето или начинот на складирањето.

Член 19

Најмалата тежина на поединечно количество семе на земјоделски растенија се пресметува така што тројната најмала тежина на просечната мостра зголемена со тројната тежина на мострата за утврдување на влажноста на семето, ќе се подели со бројот на поединечните количества што се вадат од партијата семе. Поединечното количество може да биде поголемо од пресметаното количество семе.

Тежината на просечната мостра за одделни видови семе е дадена, и тоа: за квалитетот во Нормите за квалитетот на семето на земјоделски растенија, а за влагата — во член 23 став 1 на овој правилник.

Член 20

Поединечни количества од пакување на семе на земјоделски растенија се земаат, и тоа:

1) ако нето-тежината на пакувањето е 1 kg и помала од 1 kg а поголема од најмалата тежина на просечната мостра — од 3 пакувања ако во партијата семе има до 150 пакувања; од 6 пакувања ако во партијата семе има над 150 до 600 пакувања; а од 12 пакувања ако во партијата семе има над 600 пакувања — по произволен избор;

2) ако нето-тежината на пакувањето е над 1 kg до 5 kg — од секое педесетто пакување ако во партијата семе има повеќе од 150 пакувања; — а од 3 пакувања ако во партијата семе има помалку од 150 пакувања — според редоследот добиен со делење на вкупниот број на пакувањата со 3;

3) ако нето-тежината на пакувањето е над 5 kg до 15 kg — од секое триесетто пакување ако во партијата семе има повеќе од 90 пакувања; — а од 3 пакувања ако во партијата семе има помалку од 90 пакувања — според редоследот добиен со делење на вкупниот број на пакувањата со 3;

4) ако нето-тежината на пакувањето е над 15 kg до 35 kg — од секое петнаесетто пакување ако во партијата семе има повеќе од 45 пакувања; — а од 3 пакувања ако во партијата семе има помалку од 45 пакувања — според редоследот добиен со делење на вкупниот број пакувања со 3;

5) ако нето-тежината на пакувањето е над 35 kg до 55 kg — од секое десетто пакување ако во партијата семе има повеќе од 30 пакувања; — а од 3 пакувања ако во партијата семе има помалку од 30 пакувања — според редоследот добиен со делење на вкупниот број пакувања со 3;

6) ако нето-тежината на пакувањето е над 55 kg — од секое петто пакување ако во партијата семе има повеќе од 15 пакувања; — а од 3 пакувања ако во партијата семе има помалку од 15 пакувања — според редоследот добиен со делење на вкупниот број пакувања со 3.

Ако во партијата семе од став 1 на овој член бројот на пакувањата е помал од три, поединечни количества се земаат од секое пакување.

Член 21

Ако семето на земјоделски растенија е во растурена состојба (ринфуза), поединечни количества се земаат, и тоа:

1) од склад, брод или шлеп — по едно поединечно количество на секој квадратен метер повр-

шина на семето, со боцнување на сонда низ целиот профил;

2) од вагон, камион, приколка и сл. — по едно поединечно количество од најмалку шест рамномерно распоредени места, со боцнување сонда низ целиот профил.

Член 22

Поединечните количества од партија семе на земјоделски растенија земени на начинот пропишан во чл. 20 и 21 на овој правилник, мораат да се ставаат на рамна, чиста и сува подлога. Семето мора добро да се измеша и преку купот на семето неколку пати да се провлече со линијка така што да се добие слој дебел околу 2 cm за крупно семе, односно околу 1 cm за ситно семе. Таа постапка мора да се повтори три до четири пати, додека не ќе се уедначи масата и добие мостра.

Член 23

Од мострата добиена на начинот од член 22 на овој правилник мораат да се издвојат три мостри за утврдување на влажноста на семето во тежина од најмалку по 100 грама за крупно, односно по 50 грама за ситно семе. Издвојувањето се врши со погодна лажица од дното на слојот од повеќе места.

Мострите за утврдување на влажноста на семето се пакуваат во чисти и суви стаклени, лимени или пластични шишенца, односно садови или Кесичиња од полиетилен со дебелина од најмалку 0,05 mm, што херметички се затвораат и се печатат преку затворабот, односно се врзуваат со коноп и се plombираат. Шишенцето, садот, односно Кесичето мора да биде наполнето со семе до затворабот.

По земањето на мострата од став 2 на овој член семето мора повторно да се измеша и да се израмни на начинот од член 22 на овој правилник и да се издвојат три просечни мостри за испитување на квалитетот. Секој дел (просечна мостра) мора да се стави во посебно, чисто, суво и неупотребувано Кесе што се затвора, печати, односно врзува и plombира на начинот од член 28 на овој правилник.

Член 24

Ако нето-тежината на едно пакување семе на земјоделски растенија е еднаква на најмалата тежина на просечната мостра или помала од најмалата тежина на просечната мостра, од партијата семе ќе се земе, по слободен избор, онолкува број оригинални пакувања на семето колку што е потребно да се постигне тројна најмала тежина на просечната мостра, така што бројот на земените оригинални пакувања да биде делив со 3 без остаток. односно делив на три еднакви тежински дела.

Пакувањата земени на начинот од став 1 на овој член се делат на три еднакви делови и секој дел посебно се пакува во амбалажата, се затвора и plombира на начинот од член 23 став 3 на овој правилник.

За утврдување на влажноста на семето мора од истата партија семе по слободен избор да се земат и три мостри од најмалку по 100 грама за крупно семе, односно од најмалку по 50 грама за ситно семе.

Секоја мостра за утврдување на влажноста на семето мора посебно да се спакува во амбалажата на начинот од член 23 став 2 на овој правилник.

Член 25

Ако во партијата семе од која се зема мостра нема доволен број оригинални пакувања за земање мостра на начинот од член 24 на овој правилник, ќе се земат од партијата семе онолкува број оригинални пакувања колку што е потребно да се постигне тројна тежина на работната мостра определена во Единствените методи за вршење анализа на чисто-

тата, ртливоста и влагата на семето, што се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Пакувањето на семето од став 1 на овој член се врши на начинот од член 24 на овој правилник.

Член 26

Земањето на мостра за испитување на пилирано семе на земјоделски растенија се врши како и за зрнесто семе.

Просечната мостра на пилирано еднортулно и на пилирано технички доработено семе мора да има најмалку 25.000 пилирани семки.

Член 27

Мострата од партијата семе на кртоли се зема со отворање на вреките (амбалажата) од кои по произволен избор од три до осум пакувања се зема најмалку по 100 кртоли, а за мостра од партијата семе на луковици се зема три пати по половина килограм.

Семето на кртоли, односно луковици земено на начинот од став 1 на овој член се дели на три еднакви делови што посебно се пакуваат во Кесиња од хартија, платно или јута и се затвораат и пломбираат на начинот од член 28 на овој правилник.

За кртолите и луковиците не се земаат посебни моистри за утврдување на влажноста.

Член 28

Просечната мостра на семе на земјоделски растенија се пакува така што да не се оштети мострата и да не се растура семето. Пакувањето мора да се запечати со восок или да се пломбира. На печатот, односно пломбата мора да биде видлива ознаката на органот чиј инспектор го извршил земањето на мострата, односно пломбирањето. Печатењето или пломбирањето се врши така што да се оневозможи отворање на Кесето или шишенцето — садот без оштетување на печатот односно пломбата.

Член 29

Етикетата што се става врз амбалажата на просечната мостра содржи:

- 1) шифра на мострата;
- 2) вид, сорта, категорија и класа на семето;
- 3) година на производството;
- 4) број на декларацијата кон испратницата;
- 5) датум на земањето на мострата;
- 6) потпис на инспекторот што ја зел мострата.

Член 30

Земањето моистри на семе на земјоделски растенија се врши во присуство на претставник на основната организација на здружениот труд, односно на лицето чие е семето.

Записникот за земањето на мострата ги содржи особено следните податоци: за пакувањето на семето (вид, облик, големина на амбалажата, нето-тежина на пакувањето, број на партијата семе и на пакувањата во партијата односно дел на партијата); податоци за начинот на пломбирањето и декларирањето; податоци од декларацијата кон испратницата; место и услови на сместувањето и складирањето, а за семето во ринфуза — и височината и површината на складот; број и датум (на испратницата) и на товарниот лист, број на вагонот, камионот или другото превозно средство; назив и седиште на основната организација на здружениот труд, односно име на лицето чие е семето; количество на семето од кое е земена мострата; број на пакувањата од кои се земени поединечните количества; место и датум на земањето на мострата и шифра со која инспекторот ја означил мострата.

Во записникот се внесуваат и податоци за специфичните околности што би можеле да влијаат

врз квалитетот на семето ако таквите околности постоеле при земањето на мострата, како и податок дека мострата е земена на начинот пропишан со овој правилник.

Еден примерок од записникот се доставува до основната организација на здружениот труд, односно до лицето чие е семето.

Просечната мостра на семето се доставува до основната организација на здружениот труд, односно до лицето чие е семето, а две моистри се доставуваат до основната организација на здружениот труд што врши испитување на семето, која една мостра ќе употреби за испитување, а другата мостра ќе ја задржи шест месеци, освен мострите на семе од кртоли и луковици што ги чува 30 дена, заради евентуално повторно испитување.

Член 31

Испитувањето на мострата на семе на земјоделски растенија се врши на начинот пропишан со Единствените методи за вршење испитување на семе на земјоделски растенија, што се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Член 32

Основната организација на здружениот труд што го извршила испитувањето од член 30 став 5 на овој правилник доставува извештај за резултатот на испитувањето во три примероци до органот што ја доставил мострата.

Еден примерок од извештајот се доставува до основната организација на здружениот труд, односно до лицето чие е семето, а еден примерок заедно со записникот за земањето на мострата се доставува до основната организација на здружениот труд што го декларира тоа семе.

Ако организацијата или лицето од став 2 на овој член во рок од петнаесет дена од денот на приемот на извештајот побара повторно испитување на семето може да се определи друга организација што ќе го изврши тоа испитување. Основната организација на здружениот труд што го вршела првото испитување на семето ја доставува мострата од член 30 став 5 на овој правилник до организацијата определена за вршење на повторното испитување.

Член 33

Ртливоста и чистотата на семето, како и содржината на семе од други видови земјоделски растенија и содржината на плевел во семето мораат да бидат во границите предвидени во дозволените отстапувања на квалитетот на семето на земјоделски растенија (толеранции), што се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел.

Член 34

Обрасците бр. 1, 2, 3, 4 и 5 (декларациите), што се отпечатени според поранешните прописи пред влегувањето во сила на овој правилник можат да се користат најмногу 3 месеци од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 35

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1976 година.

Бр. 8-3684

23 јули 1975 година

Белград

Претседател
на Сојузниот комитет
за земјоделство,

Иво Куштрак, с. р.

НОРМИ
ЗА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА

1. Норми за тежината на партијата семе и за тежината на просечната мостра на семе, норми за чистотата, содржината на семе на други видови земјоделски растенија и содрживата на плевелот, норми за 'ртливоста и за највисоката содржина на влага и посебни услови за определени видови семе

Реден број	Латински назив и народно име	Најголема тежина на партијата во кг	Тежина на просечната мостра во г	Чистота во % според класите		Содржина на семе од други видови земј. растенија најмногу во %	Содржина на плевел најмногу во %	'Ртливост најмалку во % според класите		Влага најмногу во %	Посебни услови за определени видови семе
				I	II			I	II		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	<i>Agrostis alba</i> L. (росуља бела)	1.000	50	85	82	2	1	85	70	14	
2	<i>Agrostis palustris</i>	1.000	50	85	82	2	1	85	70	14	
3	<i>Allium cepa</i> L. (кромид)	1.000	100	97	96	0,2	0,3	80	65	13	
4	<i>Allium porrum</i> L. (праз)	1.000	100	97	96	0,2	0,3	80	65	13	
5	<i>Alopecurus pratensis</i> L. (лисичина опашка)	2.000	50	85	82	3	2	75	60	14	
6	<i>Anethum graveolens</i> L. (мирудина, копра)	1.000	50	92	90	0,5	0,5	75	60	13	
7	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L. (миризлива трева)	2.000	50	90	88	2	2	75	60	14	
8	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. (зајачка детелина)	5.000	500	85	82	2	1	80	65	14	
9	<i>Apium graveolens</i> L. (геревиз, целер)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	75	60	13	
10	<i>Arachis hypogaea</i> L. (кикиритки)	5.000	1.000	98	67	—	—	80	65	11	
11	<i>Arrhenatherum elatius</i> МК (француска трева)	2.000	100	90	88	3	2	80	65	14	
12	<i>Asparagus officinalis</i> L. (шпаргла)	1.000	100	98	97	0,5		80	65	13	
13	<i>Avena sativa</i> L. (овес, зоб)	20.000	1.000	98	97	—	0,3	90	82	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
14	<i>Beta vulgaris</i> v <i>cruenta</i> Alef (цвекло)	5.000	300	97	96	0,3	0,2	80	65	14	
15	<i>Beta vulgaris</i> v <i>cicla</i> L. (манголда)	3.000	300	97	96	0,3	0,2	80	65	14	
16	<i>Beta vulgaris</i> v <i>sativa</i> (добиточна репа)	10.000	500	97	96	0,3	0,2	80	65	14	
17	<i>Beta vulgaris</i> v <i>sachaarifera</i> Lange										Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
	Шеќерна репа:										
	— мултигермно (повеќе 'ртулно)	10.000	500	97	—	0,3	0,1	73	—	15	Кај моногермни сорти на 'ртулно, моно' ртулно семе мора да има најмалку 90%; испитување на пилирано семе се врши со количество од една единица (100.000 пилирани семки)
	— сегментирано	10.000	500	97	—	0,3	0,1	80	—	15	
	— моногермно	10.000	500	97	—	0,3	0,1	80	—	15	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18	<i>Brassica v oleifera</i> DC. <i>rapifera</i> Metzg. (маслодајна репка)	5.000	100	97	96	0,5	0,3	90	75	12	
19	<i>Brassica oleracea</i> L. <i>v botrytis, capitata, gongy-</i> <i>lodes, sabauda</i> (карфиол, зелка, алабаш, кељ)	1.000	50	98	97	0,2	0,3	90	75	12	
20	<i>Brassica rapa v oleifera</i> DC, <i>rapifera</i> Metzg. (турнеп, зелкина репка)	5.000	100	97	96	0,5	0,3	90	75	12	
21	<i>Bromus</i> spp. (стокласи-класачи)	5.000	100	90	88	3	1	80	65	14	
22	<i>Camelina sativa</i> (леник)	1.000	100	97	95	2	0,5	85	70	14	
23	<i>Cannabis sativa</i> L. (коноп)	10.000	500	97	96	0,2	0,2	85	70	13	
24	<i>Capsicum annuum</i> L. (пиперка)	1.000	100	98	97	—	—	80	65	13	
25	<i>Carum carvi</i> L. (ким)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	75	60	13	
26	<i>Cicer arietinum</i> L. (наут)	2.000	100	98	97	—	—	90	75	13	
27	<i>Cichorium endivia</i> L. (ендивија)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	85	70	14	
28	<i>Cichorium intybus</i> L. (цикорија)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	85	70	14	
29	<i>Citrulus vulgaris</i> Schrad. (лубеница)	1.000	200	98	97	—	—	93	80	14	
30	<i>Cucumis melo</i> L. (диња)	1.000	200	98	97	—	—	93	80	14	
31	<i>Cucumis sativus</i> L. (краставица)	1.000	100	98	97	—	—	93	80	14	
32	<i>Cucurbita pepo</i> L. (тиква)	2.000	500	98	97	—	—	93	80	14	
33	<i>Cynosurus cristatus</i> L. (петлова кикиришка)	2.000	100	95	94	2	2	85	70	14	
34	<i>Dactylis glomerata</i> L. (ежовица, острика)	2.000	100	85	82	2	2	85	70	14	
35	<i>Daucus carota</i> L. (морков)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	75	60	13	
36	<i>Fagopirum esculentum</i> Moench (елда)	5.000	500	95	94	1	1	90	75	14	Најмногу 30 зрна <i>Fa-</i> <i>gopirum tataricum</i> во 500 грама
37	<i>Festuca pratensis</i> Huds. (ливадски виук)	5.000	100	95	94	3	1	85	75	14	
38	<i>Festuca v: arundinacea</i> Schreb <i>heterophylla</i> Lam. <i>ovina</i> L <i>rubra</i> L. (барски виук, разнолис- тен виук, овчи виук, црвен виук)	5.000	100	92	90	3	1	85	70	14	
39	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. (слатка мирудија)	1.000	100	95	94	—	—	80	65	13	
40	<i>Glycine hispida</i> (Max) (соја)	10.000	1000	95	94	—	—	85	70	14	
41	<i>Gossypium</i> spp. (памук)	10.000	500	98	97	—	—	85	70	12	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
42	<i>Helianthus annuus</i> L. (сончоглед)	10.000	500	98	97	—	—	93	80	11	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
43	<i>Hibiscus esculentus</i> L. (бамја)	1.000	100	95	94	1	0,2	80	65	12	
44	<i>Holcus lanatus</i> L. (медена трева)	2.000	100	85	82	3	2	80	65	14	
45	<i>Hordeum vulgare</i> L. (јачмен)	20.000	1000	98	97	—	—	93	85	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
46	<i>Lactuca sativa</i> L. (салата)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	85	70	13	
47	<i>Lathyrus sativus</i> L. (граор)	10.000	500	95	94	2	1	90	75	15	
48	<i>Lens culinaris</i> L. (леќа)	10.000	200	97	96	0,5	0,2	90	75	15	
49	<i>Lepidium sativum</i> L. (полска салата)	2.000	50	97	96	0,3	0,3	90	75	14	
50	<i>Linum usitatissimum</i> L. (лен)	10.000	500	98	97	0,5	0,5	90	75	13	
51	<i>Lolium multiflorum</i> (плевел италијански)	5.000	100	95	94	2	1	85	70	14	
52	<i>Lolium perenne</i> L. (англиска трева)	5.000	100	95	94	2	1	85	70	14	10% флуоресцирачки ртулци се убројува во англиска трева
53	<i>Lotus corniculatus</i> L. (жолт грашок)	2.000	300	95	94	3	1	80	65	13	
54	<i>Lotus uliginosus</i> Schkuhr (барски жолт грашок)	2.000	300	95	94	3	1	80	65	13	
55	<i>Lupinus v: albus</i> L, <i>angustifolius</i> L, <i>Luteus</i> L, <i>perennis</i> , L. (волчјак бел, теснолистен, жолт и траен)	20.000	1000	98	97	0,5	0,2	90	75	15	
56	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill (домат)	1.000	50	98	97	—	—	85	70	14	
57	<i>Medicago lupulina</i> L. (жолта детелина)	2.000	300	96	95	3	1,5	80	65	13	
58	<i>Medicago sativa</i> L. (детелина)	5.000	500	96	95	2	0,5	85	70	13	
59	<i>Melilotus</i> spp. (ноктец)	2.000	300	96	95	3	1	80	65	13	
60	<i>Nicotiana tabacum</i> L. (тутун)	500	10	98	97	—	—	80	70	10	
61	<i>Onobrychis viciaefolia</i> (еспарзета)	5.000	500	97	96	0,5	0,5	90	75	13	
62	<i>Ornithopus sativus</i> Ling (серадела)	5.000	300	97	96	2	1	80	65	14	
63	<i>Oryza sativa</i> L. (ориз)	20.000	1000	97	96	0,5	0,2	93	85	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
64	<i>Panicum miliaceum</i> L. (просо)	5.000	200	95	94	2	2	90	75	14	
65	<i>Papaver somniferum</i> L. (мак)	1.000	50	98	97	—	—	80	65	10	
66	<i>Pastinaca sativa</i> L. (пашканат, паштрнак)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	75	60	13	
67	<i>Petroselinum crispum</i> P. <i>hortense</i> (магдонос)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	75	60	13	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
68	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth (фацелија)	1.000	100	95	94	2	1	80	65	14	
69	<i>Phalaris arundinacea</i> b. Turfoidas (трстика)	2.000	50	95	94	1	1	80	65	14	
70	<i>Phalaris canariensis</i> L. (канарска светлица)	2.000	50	95	94	1	1	90	75	14	
71	<i>Phaseolus vulgaris</i> L. (граб)	10.000	1000	98	97	—	—	90	75	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
72	<i>Phleum pratensis</i> L. (мачкина опашка)	2.000	100	97	96	1	1	90	75	14	
73	<i>Pimpinella anisum</i> L. (анасон)	1.000	50	95	94	0,5	0,2	80	65	13	
74	<i>Pisum arvense</i> L. (див грашок)	10.000	1000	95	94	3	1	90	75	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
75	<i>Pisum sativum</i> L. (грашок)	10.000	1000	97	96	—	—	90	75	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
76	<i>Poa</i> spp. (ливадарка)	1.000	50	85	82	2	1	80	65	14	
77	<i>Raphanus</i> spp. (групка)	2.000	100	95	94	0,5	0,5	85	70	13	
78	<i>Rheum</i> spp. (ревен)	1.000	50	96	95	0,5	0,1	90	75	14	
79	<i>Ricinus communis</i> L. (рицинус)	10.000	1000	98	97	—	—	90	75	11	
80	<i>Scorzonera hispanica</i> L. (црн корен)	1.000	50	90	86	1	0,2	80	65	14	
81	<i>Secale cereale</i> L. (рж)	20.000	1000	98	97	—	—	90	82	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
82	<i>Sesamum orientale</i> L. (сусам)	2.000	100	98	97	0,3	0,3	90	75	10	
83	<i>Setaria italica</i> P.B. (италијанско просо)	5.000	200	95	94	2	1	85	70	14	
84	<i>Setaria germanica</i> (Bean v) (муар)	5.000	200	95	94	2	1	85	70	14	
85	<i>Sinapis alba</i> L. (бел синап)	1.000	50	95	94	0,5	0,5	90	75	14	
86	<i>Solanum melongena</i> L. (патлиџан)	1.000	50	97	96	—	—	80	65	14	
87	<i>Sorghum sacharatum</i> Pers. (слатка метла)	10.000	500	95	94	0,5	0,5	85	70	15	
88	<i>Sorghum sudanense</i> (суданска трева)	10.000	500	95	94	0,5	0,5	80	65	14	
89	<i>Sorghum vulgare</i> Pers. (алвадиско просо)	10.000	500	97	96	0,5	0,2	83	70	15	
90	<i>Spinacia oleracea</i> L. (спанаќ)	2.000	250	95	94	0,2	0,5	80	65	14	
91	<i>Tetragonia expansa</i>	2.000	250	95	94	0,2	0,5	80	60	14	
92	<i>Trifolium alexandricum</i> (александриска детелина)	5.000	500	96	95	2	0,5	85	70	13	
93	<i>Trifolium hybridum</i> L. (шведска детелина)	2.000	300	96	95	2	0,5	85	70	13	До 3% семе од бела детелина не се засметува во други видови земјоделски растенија

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
94	<i>Trifolium incarnatum</i> L. (инкарнатска детелина)	5.000	500	96	95	2	0,5	85	70	13	
95	<i>Trifolium pratense</i> L. (црвена детелина)	5.000	500	96	95	2	0,5	85	70	13	
96	<i>Trifolium repens</i> L. (бела детелина)	2.000	300	96	95	2	0,5	85	70	13	До 3% семе од хибридна детелина не се засметува во други видови земјоделски растенија
97	<i>Trifolium subterraneum</i> L. (жолт овес)	2.000	300	96	95	2	0,5	85	70	13	
98	<i>Trisetum flavescens</i> (зобика златножолта)	1.000	50	90	88	3	2	80	65	14	
99	<i>Triticum v: aestivum</i> L. и <i>durum</i> Desf. (пченица)	20.000	1000	98	97	—	—	93	85	15	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
100	<i>Valerianella olitoria</i> Vahl (матовилец)	1.000	50	92	90	0,3	0,5	75	60	14	
101	<i>Vicia faba</i> L. (бакла)	10.000	1000	98	97	—	—	90	75	15	
102	<i>Vicia pannonica</i> Grontz (панонска граорица)	10.000	1000	95	94	3	1	95	80	15	До 3% <i>Vicia sativa</i> не се засметува во семе на друг вид земјоделски растенија. Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
103	<i>Vicia sativa</i> L. (обична граорица)	10.000	1000	96	94	3	1	95	80	15	До 3% <i>Vicia pannonica</i> не се засметува во семето на други видови земјоделски растенија. Се испитува тежина на 1000 зрна
104	<i>Vicia villosa</i> Roth (влакнеста граорица)	10.000	1000	95	94	3	1	95	80	15	
105	<i>Zea mays</i> L. (пченка)	20.000	1000	98	97	—	—	93	85	14	Задолжително се испитува тежина на 1000 зрна
106	<i>Solanum tuberosum</i> L. компир за кој се определуваат следните норми за квалитетот:										

Кртола на други сорти до 0,05%, кртоли поголеми од горната граница до 4%, кртоли помали од долната граница до 6%, тешки механички оштетувања (подлаоки од 0,5 cm) до 1,5%, туѓи примеси и земја до 1%.

Најголемата тежина на партијата е до 20.000 kg. Големината на кртолите: долната граница 28 mm, горната граница 55 mm; за тркалезни облици на кртоли горната граница е 65 mm.

107 *Allium sera* L.

За кромид се определуваат следните норми за квалитетот: луковиците на кромид добиени од семе (црн-дрвен кромид) а служат како семенски материјал за натамошното производство, се распоредуваат во I и II класа според квалитетот на главичите.

Сортирање на луковиците (арпакик) од I класа се врши според јадрината (пречникот) на главичата на групите:

- 1) пречник на главичата 6 до 22 mm за кромид арпакик со толеранции $\pm 3\%$;
 - 2) пречник на главичата 23 до 30 mm за кромид изборак (крулен арпакик) што служи за производство на млад зелен кромид за непосредна потрошувачка и за конзервирање со толеранции $\pm 3\%$.
- Арпакик од I класа може да има главича со механички оштетувања, прортени главичи, главичи без обвивна лушпа и туѓи примеси вкупно до 3%.

Сортирање на арпакик од II класа се врши според јадрината на групи како и за I класа.

Кромидот арпакик од II класа може да има главичи без обвивни луспи, прортени, оштетени од некарантински болести и штетници, како и механички повреди и туѓи примеси — вкупно до 5%. Јадрината на главичи за првата и втората група имаат толеранции $\pm 5\%$.

II. Други норми за квалитетот на семето на земјоделски растенија

1. Во оригинално семе на стрни жита се дозволува во мостра од 1000 грама најмногу 5 зрна на плевел без примеси на други видови семе на земјоделски растенија.

Во семе на стрни жита од прва сортна репродукција се дозволува во мостра од 1000 грама најмногу 5 зрна плевел и најмногу 10 зрна други стрни жита.

Во семе на стрни жита од втора сортна репродукција се дозволува во мостра од 1000 грама најмногу 15 зрна плевел и најмногу до 20 зрна други стрни жита, освен во семето на овес во кое се дозволува до 3 зрна плевел.

Во семе на стрни жита не смее да има повеќе од 3% семе што минува низ сита со отвори во облик на правоаголник чии должини на страните изнесуваат: за пченица и дворед јачмен $2,2 \times 21,5$ mm; за друг јачмен $2,0 \times 21,0$ mm а за 'рж и овес $1,8 \times 21,0$ mm.

2. Во семе на одделни култури не смее да има примеси на семе од плевел, и тоа:

1) во сите видови детелина, луцерка, смилкита, трева, како и во мешаници на трева со тие култури — ниедно зрно вилина косица;

2) во семето на лен, граорица, див грашок, мешаница на граорица, овес, граорица со див грашок и мешаници на трева — ниедно зрно вилина косица и воловод;

3) во семето на еспарзета — повеќе од 3 зрна дивчичка (*Poterium sanguisorba*);

4) во семето на лен — повеќе од 5 зрна *Lolium linicolun*, 10 зрна *Lolium timulentum* и 10 зрна *Cornelina sativa*;

5) Во семето на мак — ниедно зрно блено билје (*Hyosciamus niger*);

6) Во семето на овес — ниедно зрно на див овес (*Avena fatua*);

7) Во семето на коноп — ниедно зрно *Ambrosia* spp. *Orobanchae* spp.

При испитувањето кога просечната мостра на семето содржи примеси на семе од плевел, ако во просечната мостра не смее да има ниедно зрно плевел, ќе се смета дека мострата во која е најдено едно или повеќе зрна на плевел е заразена со плевел.

При испитувањето кога просечната мостра на семето содржи примеси на плевел, ако во мострата не смее да има ниедно зрно на плевел, ќе се смета дека партијата во чија просечна мостра е најдено едно или повеќе зрна на плевел е заразена со плевел.

3. Едно'ртулно (моногермно) семе на шеќерна репа се однесува исклучиво на генетски едно'ртулно семе што мора да даде минимум 90% поединечни растенија.

Повеќе'ртулно семе (мултигермно) се однесува на:

1) диплоидно семе чии клопчиња содржат најмалку 85% диплоиди;

2) триплоидно семе чии клопчиња содржат најмалку 75% триплоиди;

3) тетраплоидно семе чии клопчиња содржат најмалку 85% тетраплоиди;

4) полиплоидно семе чија мешаница ди-три и тетраплоиди содржи најмногу 40% диплоиди.

Пилирано семе се однесува на:

1) доработено со сегментирање;

2) едно'ртулно семе.

Калибражата на пилетите почнува од 3,50 mm во растојанија од 0,25 mm и смее да има распон од 1 mm помеѓу долната и горната граница.

4. Доработка на семе од сончоглед се врши со системот на сита чија тежина на 1000 зрна семе се движи од 80 до 100 g (долното сито со пречник 3,5 mm а горното сито со пречник 8 mm).

5. Калибрираното семе на пченка мора да биде изедначено според големината и обликот, со тоа што најголемата толеранција да е до 5%.

6. Калибрираното семе на краставици, пиперки, карфиол, кел, зелка, салатата, кромид и други градинарски култури мора да биде изедначено според големината и обликот со тоа што најголемата толеранција да е 2%.

7. Во чистотата на мешаниците на семе влегува збирот на процентите на семето од културите што влегуваат во мешаницата. Во мешаницата на треви и во мешаницата на треви со луцерка, детелина или смилкита чистотата треба да изнесува најмалку 90%, а во другите мешаници треба да изнесува најмалку 95%.

'Ртливоста на мешаницата на семе се оценува посебно за секоја култура. Мешаница на семе се смета за неисправна ако семето на една или повеќе култури што ја сочинуваат мешаницата и се застапени со повеќе од 10% во мешаницата нема исправна 'ртливост и ако чистотата не им одговара на одредбите на став 1 од оваа точка.

8. При испитувањето на 'ртливоста на семе на детелина, луцерка, смилкита, еспарзета, граорица, лупина, леќа и памук — тврдите зрна се убројуваат во 'ртливост на семето.

9. Семето заразно со живи штетници и со нивни ларви, како и семето на стрни жита што содржи гласосани зрна (*Tilletia* spp и *Sclerotia Olaviceps* spp), не се сметаат како семе со исправна здравствена состојба.

10. Тежината на поединечната мостра за испитување во поглед на содржината на вилина косица (*Cuscuta* spp) за семе на луцерка и црвена детелина изнесува 100 грама а за семе на смилкита и поситни детелини 50 грама.

11. Болести и штетници со кои семето не смее да биде заразно:

a) Болести и штетници со кои семето не смее да биде заразно, односно чие присуство во семето не е дозволено

Група култури	Болести и штетници
Agropyrum, Bromus и друго	— Claviceps spp.
Крупно семе на треви	— Tilletia spp.
Brassica	— Phoma lingam (Tode) Desm.
Gramineae (стрна жита)	— Anguina spp.
Helianthus	— Plasmopora halstedii Berl. et Toni — Sclerotinia sclerotiorum Lib. de By = S. Libertiana Fuckel
Hordeum	— Claviceps purpurea (Fr. ex. Fr.) Tul
Papaver	— Pestinophora gossypiella Saunt
Paphanus	— Phoma lingam (Tode) Deam.
Secale	— Claviceps purpurea (Fr. ex. Fr.) Tul
Scianum	— Corynebacterium michiganensae (E. F. S.) Jensen
Triticum	— Anguina tritici (Stenbuch) (Chitwood) — Claviceps purpurea (Fr. ex. Fr.) Tul
Zea	— Diplodia zeae (Schw.) Lev Helminthosporium maydis
Solanum tuberosum L. (кртоли)	— Карантински болести и штетници кои се карактеристични за компир

б) Степен на заразеност на семе со болести преку ко мо а да се изврши дезинфекција со соодветен пестицид

Група култури	Болести во проценти	
1	2	
Agropirum, Bromus и друго Крупно семе на треве	— Gusarium spp. 25 — Helminthosporium spp. 20	
Allium	— Alternaria 30 — Colletotrichum circinans 15	
Apium	— Cercospora apii Fres 20 — Septoria apii (Br. et Cav) 20 — Septoria apii-graveolan Dorigin 20 — Phoma apiicola Kleb. 10	
Avena	— Fusarium spp. 25 — Helminthosporium spp. 15 — Alternaria spp. 70	
Beta	— Alternaria tenuis Bees 60 — Phoma betae (Oud.) Franck-Pleospora betae Bjore 15 — Fusarium spp. 30 — Pythium spp. 38	
Brassica	— Alternaria brassicae (Berk) Sacc. i Alternaria brassicicola (Schwin) Wiltch 30 — Fusarium spp. 20	
Cannabis	— Alternaria spp. 60 — Fusarium spp. 30	
Caspicum	— Alternaria spp. 40 — Fusarium spp. 30 — Alternaria spp. 30 — Colletotrichum lagenarium (Pass) Ell. et Hais 10 — Fusarium spp. 20 — Pseudomonas lacrymans Cars 10	
Daucus	— Alternaria porii (Ell.) Neerg. f. daci (Kühn) 30 — Alternaria radicina M.D. et E. 30 — Fusarium spp. 25	
Glycine	— Colletotrichum spp. 10 — Fusarium spp. 20	
Graminese	— Fusarium spp. 25 — Helminthosporium spp. 30	
Cucurbitaceae	— Alternaria spp. 10 — Colletotrichum lagenarium (Pass) Ell. et Hais 10 — Fusarium spp. 10 — Pseudomonas lacrymans Cars. 10 — Alternaria porii (Ell.) Neerg. f. daci (Kühn) 30 — Alternaria radicina M.D. et E. 30 — Fusarium spp. 25	
Helianthus	— Alternaria spp. 60 — Fusarium spp. 20 — Botrytis cinerea 15	
Hordeum	— Fusarium spp. 25 — Alternaria spp. 60 — Helminthosporium spp. 20	
Linum	— Colletotrichum lini (Westerd) Toch 10 — Fusarium spp. 20	

1	2	
Medicago, Melilotus i Trifolium	— Ascochyta imperfecta Prok 20 — Colletotrichum spp. 20 — Alternaria spp. 50 — Fusarium spp. 20	
Oryza	— Fusarium spp. 20 — Helminthosporium spp. 20 — Alternaria spp. 50 — Piricularia oryzae Br. et Sav. 15	
Papaver	— Xanthomonas malvaceae (Smith) Devs 5 — Verticillium spp. 5	
Phaseolus	— Colletotrichum lindemuthianum (Sacc. et. Magn.) Br. et Sav. 5 — Fusarium spp. 20 — Alternaria spp. 40	
Pisum	— Ascochyta spp. 10 — Alternaria spp. 50 — Fusarium spp. 20	
Raphanus	— Alternaria raphani Groves et Skolko 20	
Secale	— Fusarium spp. 25 — Helminthosporium spp. 15 — Alternaria spp. 40	
Solanum	— Alternaria solani Soraner 30 — Didymella lycopersici Kleb. 20 — Fusarium spp. 20	
Sorghum	— Fusarium spp. 25 — Alternaria spp. 20	
Triticum	— Fusarium spp. 30 — Septoria nodorum Berk, 15 — Helminthosporium spp. 15 — Alternaria spp. 50	
Vicia	— Ascochyta fabae Sardina 10 — Fusarium spp. 20	
Zea	— Fusarium spp. 25 — Nigrospora orizae (B. Br.) Petch 15 — Alternaria spp. 40 — Cephalosporium spp. 15	

в) Максимално дозволен степен на заразеност на кртола за *Solanum tuberosum*

	во %
— Actinomyces scabies	20
— Spongospora subterranea	10
— Rhizoctonia solani	5
— Colletotrichum atramentarium	0,25
— Оштетувања од високи или ниски температури	0,25
— Сув гнилеж на сите причинители	3
— Железна дамкавост	10
— Некрози на други причинители (1/10) на пресек	10

Збирот на сите болести и штетници на кртоли и примеси не смее да преминува 20%.

Ако е во прашање *Spongospora subterranea*, од вкупниот број кртоли збирот на сите красти на кртолата не смее да преминува 10% од вкупната површина.

Опасни вирусни во кртолите на компир може да има најмногу 10% кај најниската категорија на семето.

Во опасни вирус се убројуваат: вирусот на свиеност на листот (*Solanum virus 14*), вирусот Y (*Solanum virus 2*) и вирусот A (*Solanum virus 3*).

Просечната мостра на сите видови семе се испитува во целост со општиот микроскопски метод, а мострите што служат за испитување на ртливоста се испитуваат со методот на преглед по инкубацијата.

За методот на прегледот по инкубацијата за *Brassica*, *Raphanus* и *Zea* видови служи мостра од најмалку 1000 зрна.

Здравствената состојба на семенскиот компир се испитува со:

- 1) општ микроскопски преглед;
- 2) TIM (тубериндекс метод);
- 3) Igel Lange тест;
- 4) A 6 тест.

Здравствената состојба на семенскиот компир во поглед на заразеноста и со вирус што предизвикува свиеност на листот се испитува со TIM и Igel Lange тест.

Здравствената состојба на семенскиот компир во поглед на заразеноста и со вирусот Y и со вирусот A се испитува со TIM и A 6 тест.

За испитување на здравствената состојба на семенскиот компир со наведените методи се зема репрезентативната мостра според површината на посевот така што бројот на мострите да се определува според следната табела:

Површина на посевите во хектари	Категорија	
	елита	други
до 1	2	1
1 до 3	3	2
3 до 10	5	3
над 10	6	6

Како репрезентативна мостра се смета најмалку 110 кртоли земени по една кртола од едно растение (баз) од различни места на површината на парцелата, при што особено мора да се води сметка да се земат и моистри од рабните редови што се граничат со други засади на компир. Мострата во полето се зема непосредно пред вадењето на компирот.

Ако при прегледот со кој и да било наведен метод се посомнева на постоење на карантинска растителна болест или болест што според овие норми предизвикува забрана на употребата на семето, испитувањето ќе продолжи со еден од другите наведени методи или со други специфични методи за изолација — до определување на видот на патогениот причинител на бол.с.а.

д) Семе не се смета за здраво:

- 1) ако е заразно со назначените болести и штетници под а);
- 2) ако е заразно со живи штетници и со нивни ларви, како и ако семето на стрни жита содржи гламносани зрна (*Tilletia spp*) и *Sclerotia sclaviceps spp*;
- 3) ако процентот на заразеноста на семето е поголем од процентот наведен под б).

— Ако процентот на заразените семки е поголем од процентот наведен под б) потребно е тоа да се дезинфицира со соодветно средство за дезинфекција на семе, а потоа повторно да се земе мостра и да се испита.

Образец бр. 1

(назив и седиште на организацијата
на здружениот труд)

ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛ- СКИ РАСТЕНИЈА БР. _____

(кон испратницата)

I. Основни податоци за семето

1. Вид на семето (народно име и латински назив) _____
2. Сорта _____
3. Категорија _____
4. Производител _____
(назив и седиште, а за семето од увоз
земјата извозничка)
5. Доработувач _____
(назив и седиште)
6. Број и датум на уверението за апробациската на семенскиот посев, однос на сертификатот за сортноста на семето, издаден од земјата извозничка (уверение за апробациската) _____
7. Број на партијата семе и тежина во kg _____
8. Број на пакувањата во партијата семе _____
9. Нето-тежина на едно пакување во kg _____
10. Назив на препаратот со кој е третирано семето и дали е отровен _____

II. Утврден квалитет

1. Чистота на семето во % _____
2. Содржина на влага во % _____
3. Ртливост на семето во % _____
4. Апсолутна тежина — 1000 зрна _____
5. Содржина на други видови семе на земјоделски растенија во % _____
(назив и број на зрната)
6. Содржина на плевел во % _____
(назив и број на зрната)
7. Здравствена состојба _____
8. Класа на семето _____
9. Датум до кој важи декларацијата _____

Датум на издавањето _____ Одговорно лице во
на декларацијата _____ организацијата на здру-
жениот труд,

(М.П.) _____

Образец бр. 2

(назив и седиште на организацијата
на здружениот труд)

ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА КРТОЛИ И ЛУКОВИЦИ БР. _____

(кон испратницата)

I. Основни податоци за семето

1. Вид _____
2. Сорта _____
3. Категорија _____

4. Производител на семето _____
(назив и седиште, _____
а за семето од увоз земјата извозничка)
5. Доработувач на семето _____
(назив и седиште)
6. Број и датум на уверението за апробацијата на семенскиот посев, односно на сертификатот за сортноста на семето, издаден од земјата извозничка (уверение за апробацијата) _____
7. Број на партијата семе и тежина, во kg _____
8. Нето-тежина на едно пакување во kg или број на луковици _____
9. Број на пакувањата во партијата на семе _____

II. Утврден квалитет

1. Сортна чистота во % _____
2. Механички примеси во % _____
3. Механички оштетени кртоли-луковици во % _____
4. Кртоли и луковици со толерантни заболувања во % _____
5. Кртоли со опасни вируси во % _____
6. Големина на кртолите во напречен пресек (калибража). Големина на луковиците (калибража):

кртоли	луковици
— од 28 до 35 mm во % _____	од 6 до 22 mm во % _____
— над 35 до 45 mm во % _____	над 22 до 30 mm во % _____
— над 45 до 55 mm во % _____	
— над 55 mm во % _____	
7. Датум до кој важи декларацијата _____

Датум на издавањето на декларацијата _____ Одговорно лице во организацијата на здружениот труд, _____
(М.П.) _____

Образец бр. 3

(назив и седиште на организацијата на здружениот труд што го декларира семето)

ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТОТ НА ВИДОВИТЕ И СОРТИТЕ НА СЕМЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА ВО МЕШАНИЦА БР. _____

(кон испратницата)

I. Основни податоци за семето

Вид и сорти во составот на мешаницата (народно име и латински назив):	Процент на компонента	Број и датум на уверението за апробација на семенскиот посев
1. _____	_____	_____
2. _____	_____	_____
3. _____	_____	_____
4. _____	_____	_____
5. _____	_____	_____

Број на партијата и тежина во kg _____; нето-тежина на едно пакување во kg _____; број на пакувањата во партијата _____ Назив на препаратот со кој е третирано семето и дали е отровен _____

II. Утврден квалитет

- Чистота на семето во % _____
 Ртливост на семето _____
 Вид на семето (компонента):
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
 6. _____

Содржина на влага во % _____
 Здравствена состојба _____
 Датум до кој важи декларацијата _____

Датум на издавањето на декларацијата _____ Одговорно лице во организацијата на здружениот труд, _____
(М.П.) _____

Образец бр. 4

(назив и седиште на организацијата на здружениот труд што го декларира семето)

ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА

(врз амбалажата)

1. Број и датум на декларацијата приложена кон испратницата _____
2. Број на партијата семе _____
3. Вид на семето _____
4. Сорта _____
5. Категорија _____
6. Класа _____
7. Ртливост на семето _____
8. Датум на важењето на декларацијата _____
9. Назив на препаратот со кој е третирано семето и дали е отровен _____
10. Нето-тежина на пакувањето во kg или во g _____

Образец бр. 5

(назив и седиште на организацијата на здружениот труд што го декларира семето)

ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА КРТОЛИ И ЛУКОВИЦИ

(врз амбалажата)

1. Број и датум на декларацијата приложена кон испратницата _____
2. Број на партијата семе _____
3. Вид на семето _____
4. Сорта _____
5. Категорија _____
6. Класа _____
7. Кртоли и луковици со толерантни заболувања во % _____
8. Кртоли — луковици со опасни вирусни _____
9. Датум на важењето на декларацијата _____
10. Нето-тежина на пакувањето во kg, односно број луковици во пакувањето; _____

ЕДИНСТВЕНИ МЕТОДИ ЗА ВРШЕЊЕ ИСПИТУВАЊЕ НА СЕМЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА.

I. Испитување на чистотата на семето

Како чистота на семе се подразбира односот помеѓу количеството на чистото семе од видот што се испитува и количеството на семето од други видови на земјоделски растенија и плевелот заедно со инертните материи, изразен во проценти.

Со испитувањето на чистотата на семето се утврдуваат составот на испитаната мостра на семето, како и идентичноста на различните видови семе и инертните материи што се составни делови на мострата. При испитувањето на чистотата на семето се врши развојување на мострите на четири основни групи:

- 1) чисто семе на основната култура;
- 2) семе на други видови земјоделски растенија;
- 3) семе на плевел;
- 4) инертни материи.

Формирање на работната мостра

Испитување на чистотата на семето се врши на работната мостра што за одделни видови семе изгесува:

Латински назив на видот на семето	Најмала тежина на работната мостра изразена во грамови	Латински назив на видот на семето	Најмала тежина на работната мостра изразена во грамови
1	2	1	2
Agrostis alba	1	Cucurbita pepo	500
Agrostis palustris	1	Cynosurus cristatus	5
Allium cepa	10	Dactylis glomerata	5
Allium prarum	10	Daucus carota	5
Alopecurus pratensis	5	Fagopyrum esculentum	50
Anethum graveolens	5	Festuca arundianacea	5
Antho xantum odoratum	2	Festuca heterophylla	5
Anthyllis vulneraria	10	Festuca ovina	5
Apium graveolens	5	Festuca pratensis	5
Arachis hypogaea	500	Festuca rubra	5
Airhenatherum elatius	10	Foeniculum vulgare	10
Asparagus officinalis	100	Glycine hispida	500
Avena sativa	100	Gossypium spp	500
Beta vulgaris spp	50	Helianthus annuus	100
Brassica napus	10	Hibiscus esculentum	100
Brassica oleracea spp.	10	Holcus lanatus	2
Brassica rapa spp	10	Hordeum vulgare	100
Bromus arvensis	10	Lactuca sativa	5
Bromus catharticus	25	Lathyrus sativus	100
Bromus inermis	10	Lens oculentum	100
Bromus mollis	10	Lepidium sativum	5
Camelina sativa	10	Linum usitatissium	10
Cannabis sativa	50	Lycopersicen esculentum	10
Capsicum annum	25	Lentum	10
Carum carvi	10	Lolium multiflorum	10
Cicer arietinum	500	Lolium perenne	10
Cichorium endiviae	5	Lotus corniculatus	5
Cichorium intybus	5	Lotus uliginus	5
Citrus vulgaris	200	Lupinus spp.	500
Cucumis melo	100		
Cucumis sativus	100		

	1	2	1	2
Medicago	10	Setaria germanica	10	
Medicago sativa	10	Sinapis alba	10	
Melilotus spp	10	Solanum	10	
Nicotiana tabacum	1	Solanum melangena	10	
Onobrychis vicifolia	50	Sorghum sacharatum	50	
Ornithopus sativus	10	Sorghum sudanense	25	
Oryza sativa	100	Sorghum vulgare	50	
Panicum miliaceum	25	Spinacea oleracea	25	
Papaver somniferum	1	Tetragenia expansa	50	
Pastinaca sativa	10	Trisetum flavescens	1	
Petroselinum sativum	5	Trifolium alexandricum	10	
Phalaris arundinacea	2	Trifolium hybridum	5	
Phalaris canariensis	25	Trifolium incarnatum	10	
Phacelia tanacetifolia	50	Trifolium pratense	10	
Phaseolus vulgaris	500	Trifolium repens	5	
Pheum pratense	5	Trifolium subterraneum	25	
Pimpinella anisum	10	Triticum aestivum	100	
Pisum arvense	500	Triticum durum	100	
Pisum sativum	500	Valerianella olitoria	10	
Poa spp.	1	Vicia faba	500	
Raphanus spp.	50	Vicia pannonica	100	
Rheum spp.	50	Vicia sativa	100	
Ricinus communis	500	Vicia villosa	100	
Scorzonera hispanica	25	Zea mays	500	
Secale cereale	100			
Sesamum orientale	25			
Setaria italica	10			

Ако семето е многу ситно, доволна е работна мостра од 0,5 g во која мора да има најмалку 2500 семки.

За видовите на семе што не се напред наведени се зема работна мостра во големина што е предвидена за семето приближно со еднаква големина и облик.

Работната мостра претставува дел од просечната мостра на семето земена заради утврдување на чистотата, на ртливоста, на примесите на штетни плевели и други испитувања.

Работната мостра се добива од просечната мостра со еден од следните методи:

1) со метод на употреба на погоден апарат за делење, што може да се употреби за сите видови семе, освен за некои екстремно плевести видови

Со помош на апарати за делење се поделува мострата на семето на две приближно еднакви половици. Едната половина се дели натаму толку пати додека не ќе се добие приближно пропишаната тежина на работната мостра.

За делење на мострата се употребуваат следните апарати: хонус тип (Boerner), едноставен апарат за делење (Soliddivider) и центрифугален апарат за делење (Gamet тип);

2) со метод на произволни садови, што се употребува за видовите на семе за кои работната мостра е над 10 g.

На тркалезна или правоаголна плитка чинија се размесуваат по произволен распоред 6 до 8 посатки со еднаква големина (чаши, лончиња и др.). Од садот во кој се наоѓа просечната мостра семето рамномерно се растура по целата површина на плитката чинија во еден правец, а потоа во спротивниот правец. Семето што се задржало во посатките претставува работна мостра. Ако е потребно количеството на семето што се задржало во посатките да се намали, пак се меша семето од посатките и постапката се повторува. Големината на посатката се определува според јадрината на семето.

Овој метод не е препорачлив за екстремно плевесто семе и за семе што се одбива од површината (на пр. Brassica spp.).

3) со изменет метод на половење

При применувањето на овој метод се употребува посебна плитка чинија изработена така што да има парен број четириаголни прегледи (коморички), од кои секоја втора е без дно. Откако семето ќе се истресе преку плитката чинија, половината од мострата останува во садот поставен под неа кога ќе се подигне плитката чинија. На тој начин се намалува мострата содржана во плитката чинија сè додека не ќе се добие определената тежина на работната мостра;

4) со метод на земање мостра со лажница

Семето претходно добро ќе се измеша, потоа рамномерно ќе се истури по целата површина на подлогата и во слој со еднаква дебелина. Со лажница во едната рака и со помошно рамнало подготвено во другата се зема семе од најмалку пет произволно распоредени места додека не ќе се добие пропишаната тежина на работната мостра.

Овој метод се применува само за видови многу ситно семе;

5) со земање на работна мостра на семе на шекерна репа

Земањето на работната мостра на семе на шекерна репа, клопчесто и сегментирано, се врши од добро измешана просечна мостра. Се земаат 2×25 g семе и се издвојуваат сите туѓи примеси. Тоа количество се изделува во пет фракции според системот на сита со правоаголни и тркалезни отвори со големина 5, 4, 3 и 2,5 cm. Долното сито е со отвори со големина од 3,2 mm. Во секоја фракција се издвојуваат клопчињата на репата, заради утврдување на сразмерниот број на клопчињата, според кои одделните фракции ќе бидат застапени во секое повторување од 100 клопчиња што се става на ртење;

6) со земање на работна мостра на пилирано семе

Земањето на работна мостра на пилирано семе се врши од добро измешана просечна мостра. Издвојувањето на работната мостра се врши со обичен апарат за делење (Solid divider) во кој семето се истура од најмногу 25 cm височина. Се зема два пати по 50 g (не помалку од 45 g, а не повеќе од 55 g) со 2500 пелети. Ако мострата е помала, е потребно бројот на пелетите да се наведе во декларацијата. Тоа количество се пресејува со системот на сита и тоа:

— долното сито со отвори од 0,25 mm, помали од најниската номинална големина на семето;

— серијата сита што го делат преостанатото семе по големината во фракциите по четвртина од милиметар;

— со ситото со отвори од 0,25 mm, поголеми од горната номинална вредност на големината на семето.

При испитувањето на чистотата на семето, работната мостра се дели на два еднакви дела, а потоа се утврдува чистотата на секој дел на мострата посебно.

Испитување на чистотата на семето

Како чисто семе се подразбира семето што му припаѓа на декларираниот вид или што како такво е идентифицирано во лабораторијата за испитување на семе.

Како чисто семе се сметаат следните групи семе: 1) зрело и неоштетено семе, од нормална големина;

2) семе незозреано, штуро или прортено, под нормална големина;

3) искршено семе, ако деловите на таквото семе се поголеми од половината на неговата првобитна големина и ако содржат ембрион (семе на семеници и крстосници се издвојува во инертни материи ако во потполност им недостасува лушпата — семеницата) и голо семе на сончоглед до 1%;

4) семе (ботанички плодови) без оглед на тоа дали фактички содржи семе (Beta, Tetragonija и едносемени плодови, како што се Valerianella, Cichorium, Lactuca, Hellinthus и Fagopirum);

5) плодови и половинки на плодот Umbeliferae без оглед на тоа дали имаат право семе;

6) заразено семе (гламосани зрна, склеротија и гале нематоди) се издвојуваат во инертни материи;

7) цвековиња на треви и жита и едноцветни класови со кариопса што се гледа и со ендосперма, што не се гледа, освен цвековињата од видовите Lolium и Festuca кај кои кариопсата е помала од една третина од должината на палеа, мерено од основата на рахилата;

8) големи кариопси на треви и жита без плевизи и палеа;

9) четири петтини од тежината на повеќецветни клавчиња Dactylis glomerata, под услов да содржат најмалку една кариопса;

10) клопчиња или делови од клопчиња од Beta видови што ќе останат на ситото со правоаголни отвори со големина $20 \times 2,5$ mm или со тркалезни отвори со големина 3,2 mm, по три минути просејување. Големината на клопчето не смее да преминува 8 mm.

Во групата семе од други видови земјоделски растенија спаѓа семето што ги исполнува условите предвидени за чисто семе.

Во групата семе од плевел спаѓа семето на плевели растенија. Неразвиеното и многу оштетеното семе на плевел се издвојува во инертни материи.

Инертните материи ги опфаќаат деловите на семето на видовите земјоделски растенија и плевелот, како и туѓите примеси што не потекнуваат од семето.

Во инертните материи што потекнуваат од семето на видовите земјоделски растенија се издвојуваат:

1) деловите на искршено или оштетено семе со големина од половината на првобитната големина и помали од половината на првобитната големина, како и поголеми делови но без ембрион;

2) семе на мешункари и крстосници без семена лушпа и голо семе на сончоглед над 1%;

3) празни плевизи и слободни празни цвековиња на трева и жита;

4) празни плевизи и слободни стерилни цвековиња на треви и цвековиња Lolium и Festuca со кариопса помала од една третина од должината на палеа, мерено од основата на рахилата;

5) припоени стерилни цвековиња на треви, што мораат да се одвојат од фертилните клавчиња, освен за Arrhenatherum, Avena, Dactylis, Holcus, Panicum, Poa видови, Festuca rubra и F. ovina. За Dactylis glomerata се утврдува содржината на повеќецветните клавчиња, ако содржат само една кариопса, од што четири петтини од тежината се смета во чисто семе а една петтина во инертни материи;

6) стерилни клавчиња Festuca rubra и Festuca ovina што мораат да се одвојат ако го преминуваат врвот на фертилното клавче, а за D. glomerata таквите клавчиња не се сметаат како повеќецветни;

7) клопчињата и деловите на клопчињата Beta вид, што паднале низ ситото со правоаголни отвори со големина од 2,5 mm или со тркалезни отвори со големина 3,2 mm по просејувањето од 3 минути (тресење, вибрирање).

Во инертните материи што потекнуваат од семе или делови од семе на плевел се издвојуваат:

1) оштетеното семе без ембрион;

2) неразвиеното семе (плевизица, цвеќе на треви и други видови семе, без ембрион и ендосперма);

3) штуро и лесно кршливо семе Cuscuta spp.;

4) семе на мешункари и зелкари, без семена лушпа; семе Ambrozija без перикарп;

5) „дрно семе“ (Plantago lanceolata) без оглед дали е деформирано или не.

Во другите инертни материи се издвојуваат груткиња земја, песок, каменчиња, плева, делови од

стебла, ливчиња, парченца од други делови на растенија и други примеси што не се семе.

Испитувањето на чистотата на пилирано семе се дели на четири фракции:

- 1) чисти пелети;
- 2) непелетирано семе — семе од други видови семе на земјоделски растенија;
- 3) непелетирано семе на плевел;
- 4) инертни материи.

Во чисти пелети се убројува нештетеното пелетирано семе или пелетираното семе со пукнатини или оштетено пелетирано семе што е поголемо од половината на нормалната големина на пелетите.

Во непелетирано семе од други видови земјоделски растенија се убројува слободното семе на растенија што се одгледуваат како култура, како и слободното семе на пелетиран вид.

Во непелетирано семе на плевел се убројува слободното семе на плевел.

Во инертни материи се убројува оштетеното пелетирано семе помало од половината од нормалната големина на пелетата, непелетираните примеси и сите други примеси што како инертни материи се наведени во делот што се однесува на испитувањето на чистотата на зрнестото семе.

За определување на видот на пилираното семе се зема 4×100 пелети од фракцијата на чиста пелета.

Чистите пелети врз густа жичена мрежа се истресуваат (се врши вибрирање) во вода. Материјалот за пелетирање треба во водата целосно да се диспергира. Семенскиот материјал на мрежата ќе се исуши, се мери и се употребува за испитување на чистотата на зрнестото семе. Резултатот се изразува во проценти.

Други одредби

Мерењето на секоја од четирите издвоени основни групи (чисто семе на основната култура, семе на други видови земјоделски растенија, семе на плевел и инертни материи) се врши во грамови и децимали. Бројот на децималните места зависи од тежината пропишана за работната мостра, и тоа:

Ако за работната мостра е пропишана тежина изразена во грамови	Работните мостри и нивните компоненти се мерат со следните броеви на децималните места
1	4
1 — 9	3
10 — 99	2
100 — 999	1
1000 или — повеќе	0

Сите примеси на семе од други видови земјоделски растенија и плевел задолжително се испитување се утврдуваат и се наведуваат во извештајот за испитувањето на чистотата на семето. Компонентите со помалку од 0,05% се означуваат како траги.

Ако испитувањето на чистотата на семето се врши со две работни мостри, се проверува дали резултатите на испитувањето се во границите на дозволените отстапувања. Ако резултатите на испитувањето на чистотата на семето не се во границите на дозволените отстапувања, определувањето на чистотата на ист начин се повторува уште еднаш или повеќе пати. Како конечен резултат на испитувањето се земаат просечните вредности на чистотата добиени по сите извршени испитувања.

За да се издвои чисто семе што полесно од инертните материи, особено од празните цвекенициња и клавчиња на трева и делови на чисто семе настанати поради кршење или поради оштетување од инсекти или болести, треба да се користи дијафаноскоп, различни сита и апарати за издвојување на семето со струјата на воздухот.

Дозволените разлики (латитуди) помеѓу две работни мостри од иста просечна мостра за која и да било компонента (фракција) на чистотата на семето се:

Просечна вредност на чистотата на две работни мостри	Дозволените разлики		
	за две половини на една работна мостра	за две работни мостри — цели	
	1	2	3
99,95 — 100,00	0,00 — 0,04	0,23	0,16
99,90 — 99,40	0,05 — 0,09	0,34	0,24
99,85 — 99,89	0,10 — 0,14	0,42	0,30
99,80 — 99,84	0,15 — 0,19	0,49	0,35
99,75 — 99,79	0,20 — 0,24	0,55	0,39
99,70 — 99,74	0,25 — 0,29	0,59	0,42
99,65 — 99,69	0,30 — 0,34	0,65	0,46
99,60 — 99,64	0,35 — 0,39	0,69	0,49
99,55 — 99,59	0,40 — 0,44	0,74	0,52
99,50 — 99,54	0,45 — 0,49	0,76	0,54
99,40 — 99,49	0,50 — 0,59	0,82	0,58
99,30 — 99,39	0,60 — 0,69	0,89	0,63
99,20 — 99,29	0,70 — 0,79	0,95	0,67
99,10 — 99,19	0,80 — 0,89	1,00	0,71
99,00 — 99,09	0,90 — 0,99	1,06	0,75
98,75 — 98,99	1,00 — 1,24	1,15	0,81
98,50 — 98,74	1,25 — 1,49	1,26	0,89
98,25 — 98,49	1,50 — 1,74	1,37	0,97
98,00 — 98,24	1,75 — 1,99	1,47	1,04
97,75 — 97,99	2,00 — 2,24	1,54	1,09
97,50 — 97,74	2,25 — 2,49	1,63	1,15
97,25 — 97,49	2,50 — 2,74	1,70	1,20
97,00 — 97,24	2,75 — 2,99	1,78	1,26
96,50 — 96,99	3,00 — 3,49	1,88	1,33
96,00 — 96,49	3,50 — 3,99	1,99	1,41
95,50 — 95,99	4,00 — 4,49	2,12	1,50
95,00 — 95,49	4,50 — 4,99	2,22	1,57
94,00 — 94,99	5,00 — 5,99	2,38	1,68
93,00 — 93,99	6,00 — 6,99	2,56	1,81
92,00 — 92,99	7,00 — 7,99	2,73	1,93
91,00 — 91,99	8,00 — 8,99	2,90	2,05
90,00 — 90,99	9,00 — 9,99	3,04	2,15
88,00 — 89,99	10,00 — 11,99	3,25	2,30
86,00 — 87,99	12,00 — 13,99	3,49	2,47
84,00 — 85,99	14,00 — 15,99	3,70	2,62
82,00 — 83,99	16,00 — 17,99	3,90	2,76
80,00 — 81,99	18,00 — 19,99	4,07	2,88
78,00 — 79,99	20,00 — 21,99	4,23	2,99
76,00 — 77,99	22,00 — 23,99	4,37	3,09
71,00 — 75,99	24,00 — 25,99	4,50	3,18
72,00 — 73,99	26,00 — 27,99	4,61	3,26
70,00 — 71,99	23,00 — 29,99	4,71	3,30
65,00 — 69,99	30,00 — 34,99	4,86	3,44
60,00 — 64,99	35,00 — 39,99	5,02	3,55
50,00 — 59,99	40,00 — 49,99	5,16	3,65

Резултатите на испитувањето на чистотата на семето се изразуваат со точност од еден децимал. Компонентите со помалку од 0,05% се означуваат како траги.

II. Испитување на 'ртливоста на семето

Испитувањето на 'ртливоста на семето на земјоделски растенија се врши заради утврдување кој процент на семето на основната култура (чисто семе) може во лабораториски услови да даде нормални 'ртулци, односно 'ртулци што под поволни услови во земјата можат да развијат нормални растенија.

Оптимални услови на 'ртливост

При лабораториското испитување на 'ртливоста на семето треба за секој вид семе да се обезбедат оптимални услови во поглед на водата, воздухот, температурата, проветрувањето и подлогата, а за извесни видови семе и во поглед на светлината. Тие услови за одделни видови семе се предвидени во Оптималните услови за испитување на 'ртливоста на семето на земјоделски растенија (во натамошниот текст: Оптималните услови), што се составен дел на овој единствен метод.

Вода и воздух

Определените количини вода и се додаваат на подлогата за испитување на 'ртливоста на семето, зависно од видот на подлогите и семето. За да се избегне брзо сушење на подлогата, воздухот што го опкружува семето мора да има релативна влага од 90 до 95%. Дополнително влажење на подлогата треба да се врши само по потреба.

На семето е потребно да му се овозможи доволен достап на воздух. Хартиената подлога не смее да биде навлажена така што околу површината притисната со прст да се создава круг на вода (воден прстен што не пропушта воздух).

За влажење на подлогата се употребува вода што не содржи кисели, базични, органски или други нечистотии.

Температура

Во текот на испитувањето на 'ртливоста на семето треба да се одржува оптималната температура предвидена во Оптималните услови. Не се дозволуваат отстапувања поголеми од предвидените константни температури од $\pm 1^{\circ}\text{C}$ во текот на 24 часа.

Ако се предвидени наизменични (алтернативни) температури ниска температура треба да се одржува 16 часови, а висока температура 8 часови — во текот на 24 часа. Стабилизацијата на температурата во текот на три часа го задоволува недормантното семе. За дормантното семе е потребно температурата да се стабилизира најмногу 1 час или да се врши пренесување на мострите од 'рталитето со повисока температура во 'рталитето со пониска температура. Ако наизменичните температури не можат автоматски да се одржуваат секој ден, мострата треба за тоа време да се држи на пониска температура.

Светлина

Испитувањето на 'ртливоста на семето се врши при дневна светлина, односно при вештачка светлина. Ако за семето е пропишана наизменична температура, осветлувањето се врши во време на повисока температура. Јачината на светлото треба да биде од 1250 до 2400 лукса.

Подлога

Подлогата треба да ги има следните својства: добро да ја одржува влагата во текот на испитувањето на 'ртливоста при определени температури, влагата лесно да ја пренесува на семето и да овозмо-

жува пристап на воздух, да не дејствува токсички врз 'ртулецот и да е РК помеѓу 6,5 и 7,5.

При испитувањето на 'ртливоста на семето се користат:

- 1) филтер-хартија, тенка или дебела;
- 2) хартиена вата што се употребува во повеќе слоеви во комбинација со филтер-хартија;
- 3) газа во комбинација со песок;
- 4) кварцен песок со големина на честиците од 0,5 до 1 mm;
- 5) речен песок без тиња и органски примеси;
- 6) земја сама, или во комбинација со песок во однос 1 : 1.

Постапка при испитување на 'ртливоста

За испитување на 'ртливоста на семето се земаат 4×100 зрна (по исклучок 3×100) од основната група на чисто семе за крупно семе (бакла, грав, тиква, кикиритки, рицинус и сл.) се земаат 8×50 зрна (по исклучок 6×50).

Разместувањето на зрната на подлогата мора да биде такво што да исклучува меѓусебен допир на семето и да не го попречува текот на 'ртењето.

Посебни третирања за дормантно и свежо семе

За постигнување на целосна 'ртливост за некои видови семе се препорачуваат посебни третирања и тоа:

1) претходно ладење: вид на семето, за кое се препорачува претходно ладење, се става врз нормално навлажена подлога на температура од 5° до 10°C за време до 7 дена. Времето на претходното ладење не влегува во времето предвидено за 'ртливост;

2) претходно сушење: за некои видови семе може да се употреби загревање на семето на 40°C во услови на проветрување за време до 7 дена. Времето на претходното сушење не влегува во времето предвидено за 'ртливост;

3) калиумов нитрат (KNO_3): подлогата може пред ставањето на семето на 'ртливост да се овлажи со 0,2%-тен раствор на калиум нитрат. Во натамошниот процес на 'ртење на подлогата може да и се додава обична вода;

4) исплакнување: за некои видови семе 'ртливоста ја инхибираат определените супстанции што се во семето. Со исплакнување со чиста текушта вода при температура од 25°C во текот на 1—2 часа тие супстанции се отстрануваат;

5) отстранување на влакната од семето на памук: заради испитување на 'ртливоста, влакната од семето на памук треба да се отстранат. Се зема 50 g чисто семе на памук (без примеси) во стаклен сад и се прелива со 20 до 30 cm^3 концентрирана сулфурна киселина (техничка H_2SO_4), а потоа со стаклено стапче се меша 10 минути. По тоа семето се исплакнува неколку пати со обична вода и се суши на собна температура до нормална влажност.

Оценување на 'ртулците

Првото броење на про'ртеното семе се врши истовремено со утврдувањето на енергијата на 'ртењето, што за одделни видови земјоделски растенија е определено во Оптималните услови.

Ако 'ртулците во определен ден не се развиле доволно, се одлага броењето на 'ртулците за еден до два дена и тоа се евидентира.

Наредното броење на 'ртулците се врши, по потреба, до завршетокот на испитувањето. При последното броење се утврдуваат ненормалните 'ртулци што не се засметуваат во процентот на 'ртливоста, како и процентот на тврдите зрна.

При секое броење на 'ртулците се издвојуваат нормално развиените 'ртулци и мувласаното и гнилото семе.

Како нормални 'ртулци се сметаат:

1) 'ртулците со добро развиени примарни и секундарни коренчиња. За тревите што 'рват со повеќе коренчиња, најмалку два корена мораат да бидат нормално развиени;

2) 'ртулците со добро развиени и нештетени хипокотил и спроводно ткиво;

3) 'ртулците со нештетен плумул или со нештетен епикотил, со добро развиен прв лист во колеоптилот, односно надвор од колеоптилот или со нештетен вегетативен врв;

4) 'ртулците со еден котиледон за монокотиледони видови и со два котиледона за дикотиледони видови;

5) 'ртулците на грашок, бакла, грав, лупина, соја, кикиритки, памук, пченка, домати и сите видови Cucurbitaceae без примарен корен или со најмалку два секундарни корена доволно долги и јаки за да можат да го држат растението во земјата;

6) 'ртулците со помало површинско оштетување на хипокотил, епикотил или котиледон, што не досега до спроводното ткиво;

7) 'ртулците на дикотиледони видови со еден нормален котиледон;

8) 'ртулците оштетени од габи и бактерии, под услов причината да не е примарна инфекција на семето и да се развиени сите важни органи на 'ртулецот.

Како ненормални 'ртулци се сметаат:

1) оштетени 'ртулци: 'ртулци без котиледон, сушени 'ртулци, прекршени 'ртулци, напукнати или оштетени 'ртулци со оштетувања што досегаат до спроводното ткиво на епикотилот, хипокотилот, односно коренот; 'ртулци без примарни коренчиња за видовите што имаат примарни коренчиња, освен за грашок, бакла, грав, лупина, соја, кикиритки, памук, пченка и сите видови Cucurbitaceae, ако се развиени доволно секундарни корени што можат да го прицврстат растението во земјата;

2) деформирани 'ртулци: 'ртулци со слаб или неиздначен развој на битните делови, како што се спирално свиткана и неразвиена плумула, хипокотил или епикотил; 'ртулци со задебелени делови и неразвиен корен; напукната плумула или колеоптил без зелено ливче, воденестите 'ртулци или 'ртулците што по појавата на котиледонот не се развивале понатаму;

3) гнили 'ртулци: 'ртулци со заболени или гнил битен дел што оневозможува нормален развој под услов инфекцијата да не потекнува од соседното семе.

Како тврдо семе се смета семето на Leguminosae и памук, што останало тврдо на крајот на времето предвидено за 'ртливиост на тие видови семе. Резултатот се наведува во проценти во декларацијата под „тврдо семе“.

Ако на крајот на испитувањето на 'ртливиоста на семе се констатираат „свежи зрна“ над 3%, потребно е испитувањето да се повтори со примена на еден од другите соодветни методи.

Повеќесемениските структури (мултигермно) *Beta vulgaris*, *Tetragonia expansa*, плодовите на *Umbelliferae*, како и повеќецветните клавчиња на *Arrhenatherium elatius*, *Dactylis glomerata* и *Poa pratensis* со повеќе 'ртулци од една повеќесемениска структура, се сметаат како еден 'ртулец ако е развиен најмалку еден нормален 'ртулец.

За генетски моногермно семе на шеќерна репа, покрај утврдувањето на процентот на 'ртливиоста на клопчињата, се утврдува со испитување процентот на едно'ртулните, две'ртулните итн. 'ртливи клопчиња.

За клопчестото и сегментираното семе на шеќерна репа покрај утврдувањето на процентот на 'ртливи клопчиња, се утврдува со испитување и вкупниот број на ненормално развиените 'ртулци.

Ако при првото броење на 'ртулците се посомнева на фитотоксично дејство на пестициди, потребно е да се повтори испитувањето со методот во стерилан песок или земја.

Пресметување на 'ртливиоста

Вкупната 'ртливиост на семето се изразува во просечен процент на нормалните 'ртулци на сите повторувања при испитувањето на 'ртливиоста.

Ако отстапувањето помеѓу повторувањето со највисоката 'ртливиост и повторувањето со најниската 'ртливиост го преминува отстапувањето дозволено за просечната 'ртливиост, испитувањето мора да се повтори.

Дозволено отстапување (латитуди) помеѓу одделни повторувања при испитувањето на 'ртливиоста на семето изнесува:

Просечен процент на 'ртливиост	Број на повторувањата при испитувањето	
	четири	три
1	2	3
99	2	4
98	3	5
97	4	6
96	5	7
95	6	8
93 — 94	7 — 8	9
91 — 92	9 — 10	10
89 — 90	11 — 12	11
87 — 88	13 — 14	12
84 — 86	15 — 17	13
81 — 83	18 — 20	14
78 — 80	21 — 23	15
77	24	15
73 — 76	25 — 28	16
71 — 72	29 — 30	16
67 — 70	31 — 34	17
64 — 66	35 — 37	17
56 — 63	38 — 45	18
51 — 55	46 — 50	18

'Ртливиост на пилирано семе

'Ртливиоста на пилирано семе се испитува од чисти пелети кај кои не смее да се растопи материјалот за пилирање. За испитување на 'ртливиоста мора да се употреби филтер-хартија (плисирана), со способност да ја апсорбира водата од 220 до 240% (тежина 100 до 200 g/m²). Семето (пелети) се поставува на навлажена филтер-хартија, што се сместува во затворени посатки заради зачувување на влагата. Водата навлегува во пелетираниот материјал и семето добива оптимални услови за 'ртење.

Оценувањето на 'ртулците се врши на начинот предвиден за непелетирано семе. Како нормално прортена се смета пелетата што има по еден нормално развиен 'ртулец. Пелетата што има два или повеќе нормално развиени 'ртулци, се наведува во декларацијата.

III. Биохемско испитување на виталноста на овошно семе

За брзо определување на потенцијалната 'ртливост на овошното семе се употребува 1%-тен раствор на 2, 3, 5 — Triphenyltetrazoliumchlorid. Тој безбоен раствор со помош на живи Келии се хибрира во црвен фармацевт. Живите Келии се бојосуваат црвено, а мртвите Келии остануваат небојосани.

За утврдување на потенцијалната 'ртливост со тетразолиум — метод од претходниот став потребно е да се препарираат 4 X 100 зрна. Растворот на тетразолиумхлорид треба да се чува во темно, а рН раствор мора да биде помеѓу 6 и 7.

Постапка за овошно семе од видовите *Malus spp.* и *Pyrus spp.*

Препарирање и третирање: семето се потопува во вода и се држи од 18 до 20 часови. Со помош на копјеста игла (ланцета) се отстранува тврдата лушпа и внатрешната лушпа со ендоспермата. Ембрионите се потопуваат во раствор на тетразолиум и се држат во тој раствор од 18 до 20 часови.

Во потенцијално 'ртливо семе се убројува семето:

- 1) со целосно бојосани ембриони;
- 2) со ембриони чиј врв на коренчињата (радикулата) не е бојосан;
- 3) со ембриони што имаат небојосани места на котиледоните на спротивната страна од коренчињата. Дозволен се површински некрози што досегаат до половината на котиледонот и појаки некрози што досегаат до третината на котиледонот;
- 4) со ембриони што покажуваат комбинирани оштетувања (некрози наведени под 2 и 3).

Постапка за овошно семе од видот *Panicum spp.*

Препарирање и третирање: голушките внимателно се кршат за да не се оштети семето; потоа семето се потопува во вода и во водата се држи 18 до 20 часови. Мошне сувото семе не треба директно да се потопи во вода туку претходно преку ноќта да се стави помеѓу навлажени филтер-хартии или на влажен песок за да уследи постепено бабрење. Препорачливо е пред бабрењето семето да се запара на котиледоните спротивно од коренчињата. Лушпата на семето и ендоспермата се отстрануваат со копјеста игла (ланцета). Ембрионите потоа се потопуваат во раствор на тетразолиум и во растворот остануваат 18 до 20 часови.

Во потенцијално 'ртливо семе се убројува семето:

- 1) со целосно бојосани ембриони;
- 2) со ембриони што имаат небојосана точка на врвот на коренчињата;
- 3) со ембриони што имаат небојосани места на котиледоните на спротивната страна од коренчињата. Дозволен се површински некрози што досегаат до половината на котиледонот и појаки некрози што досегаат до третината на котиледонот;
- 4) со ембриони што покажуваат комбинирани оштетувања (некрози наведени под 2 и 3).

Испитување на потенцијалната 'ртливост на стрни жита

Испитувањето на потенцијалната 'ртливост на семе на стрни жита ќе се врши само во случаи на проверување на резултатите на 'ртливоста добиени

според други методи, ако поради итност не може да се врши вообичаеното испитување и сл.

За определување на потенцијалната 'ртливост на овошно семе се применува само биохемско испитување (тетразолин метод).

Пресметување на 'ртливоста

При биохемското испитување на виталноста на семе на наведените видови се применуваат дозволените, односно предвидените отстапувања на биолошкото испитување на 'ртливоста на семето.

Резултатите на биохемското испитување на виталноста на семето е потребно посебно да се наведат во декларацијата, како тетразолиум тест: — % на виталното семе.

IV. Испитување на влагата на семето

Како влага на семето се подразбира количеството на водата во семето изразена во процент од тежината на работните мостри издвоени за испитување на влагата на семето.

Мострата за испитување на влагата на семето тежи најмалку 100 грама за крупно семе, односно најмалку 50 грама за ситно семе и се зема во херметички затворен сад, наполнет до работ за да се избегне позначителна измена на влагата во временскиот период од вадењето на мострите до испитувањето. Испитувањето на влагата на семето треба да се изврши во рок од 48 часови по приемот на мострата во лабораторијата, за да не се измени содржината на влагата поради дишењето на семето.

Работната мостра се зема од мострата за испитување на влагата на тој начин што мострата во садот претходно ќе се измеша со лажница, а потоа се тура потребното количество семе. Ако во садот не е можно да се меша семето со лажница, се применува еден од следните начини:

1) се зема празен сад во кој се наоѓа мострата за испитување на влагата, се става со отворот кон садот со семето и семето неколку пати се префрлува од едниот сад во другиот сад додека мострата не ќе се измеша добро;

2) мострата се пропушта низ еден од погодните апарати за делење мостри на семе, со тоа што при тоа семето не смее да биде изложено на влијание на воздухот подолго од 30 секунди.

Испитувањето на влагата на семето се врши во сушилница, и тоа:

1) при температура од 130°C за следните видови семе:

<i>Agrostis spp.</i>	<i>Cucumis spp.</i>
<i>Alopecurus pratensis</i>	<i>Cucurbita spp.</i>
<i>Anethum graveolens</i>	<i>Cynosurus cristatus</i>
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	<i>Dactylis glomerata</i>
<i>Apium graveolens</i>	<i>Daucus carota</i>
<i>Arrhenatherum spp.</i>	<i>Fagopyrum esculentum</i>
<i>Arachys hypogae</i>	<i>Festuca spp.</i>
<i>Asparagus officinalis</i>	<i>Gossypium spp.</i>
<i>Avena spp.</i>	<i>Helianthus annuus</i>
<i>Beta vulgaris</i>	<i>Halcus lanatus</i>
<i>Brassica spp.</i>	<i>Hordeum vulgare</i>
<i>Bromus spp.</i>	<i>Lactuca sativa</i>
<i>Camelina sativa</i>	<i>Lathyrus spp.</i>
<i>Cannabis sativa</i>	<i>Lepidium sativum</i>
<i>Carum carvi</i>	<i>Linum usitatissimum</i>
<i>Cicer arietinum</i>	<i>Licopersicum esculentum</i>
<i>Cichorium spp.</i>	<i>Lolium spp.</i>
<i>Citrullus vulgaris Schard</i>	<i>Lotus spp.</i>

Lupinus spp.	Pimpinella spp.
Medicago spp.	Pisum sativum
Melilotus spp.	Poa spp.
Nicotiana tabacum	Ricinus communis
Onobrychis viciifolia Scop	Scorzonera hispanica
Ornithopus sativus Link	Secale cereale
Panicum spp.	Sesamum orientale
Papaver somniferum	Sinapis spp.
Pastinaca sativa	Sorghum spp.
Petroselinum crispum	Spinacia oleracea
Phacelis tanacetifolia	Trifolium spp.
Phalaris spp.	Triticum spp.
Phaseolus spp.	Valerianella olitoria
Phleum pratense	Vicia spp.
	Zea mays

2) при температура од 105°C за следните видови семе:

Allium cepa	Glycine max
Allium porrum	Raphanus sativus
Capsicum spp.	Solanum melongena

Некои видови семе треба да се сомелат пред да се ставаат во сушилница заради сушење.

Мелењето на семе џа жито, вклучувајќи и пченка, ориз, просо и памук, треба да се изврши така што сомелениот материјал да минува низ сито со големина на отворите 1 mm. На ситото може да остане најмногу 10% материјал.

Крупнозрните мешункари (граориза, грашок, боранија, лушина и сл.) се мелат значително погруб, така што најмалку 50% од иситнетиот материјал да минува низ сито со големина на отворите 3,5 mm.

За повеќето други култури мелењето не е потребно. Семејето богато со масло не се меле поради тоа што маслото за време на сушење оксидира и ја зголемува тежината, а поради што можат да настанат грешки во испитувањето.

Количината на сомеленото семе мора да биде доволна за да може испитувањето да се повтори.

За испитување на влагата на семето потребна е следната спрема:

1) вага со точност на мерење од најмалку 1 милиграм (точност до 3 децимали);

2) посатки за мерење со капак од стакло или од метал што не рѓосува. На 1 cm² може да има најмногу 0,3 g материјал;

3) електрична сушилница со добра вентилација. Дозволено отстапување за температурата од 130°C изнесува до ±3°C, а за температура од 105°C изнесува до ±2°C;

4) мелница за мелење семе што не се загрева и не впира влага.

Испитувањето на влагата на семето се врши со две работни мостри.

Во измерената празна посатка со капак (тежина а) се ставаат 4 до 5 грама семе. Тоа количество рамномерно се распоредува по целата посатка, а потоа посатката се затвора и се мери (тежина б). По тоа посатките се ставаат во сушилница која претходно е загреана на +130°C, односно на +105°C, се симнуваат капациите од посатките и посатките во сушилницата се држат 60 минути на температура од +130°C, односно 16 часови на температура од +105°C. Времето на сушењето по внесувањето на посатката со семето во сушилницата се смета од моментот кога во сушилницата повторно е постигната температура +130°C, односно +105°C. По истекот на определеното време посатките бргу се затвораат и се ставаат во ексикатор за да се изладат (време на ладењето 30 до 45 минути). На крајот затворена-

та посатка со семето се мери (тежина ц) и резултатот се добива според следниот образец:

$$\text{Содржина на влагата во \%} = \frac{b - c}{b - a} \times 100.$$

Резултатите на испитувањето не смеат да отстапуваат повеќе од 0,2%. При поголемо отстапување повторно се вршат испитувања на влагата со две работни мостри.

Резултатот на испитувањето се дава со точност од 0,1%.

За семето од сите видови што претходно мора да се сомеле, влагата се испитува во две фази, ако содржината на влагата е поголема од 18% (за семе на легуминози 20%):

Се измеруваат две работни мостри по 50 g и се ставаат во погодни посатки претходно измерени. Посатките со семето се внесуваат во електрична сушилница и се сушат 5 до 10 минути на +130°C. Времето на сушењето зависи од влажноста на семето и од времето потребно таа да се сведе на 12 до 15%. По сушењето семето се распоредува на плитка чинија и врз неа останува 2 часа. По тоа, семето повторно се става во посатките во кои било сушено, се мери со точност од 10 mg и се пресметува загубата на влагата на наведениот начин. Ако S₁ = e' загуба на влагата во првата фаза, S₂ = загуба на влагата во втората фаза, вкупната влага на семето се пресметува според следниот образец:

$$\text{Влага во \%} = S_1 + S_2 - \frac{S_1 \times S_2}{100}$$

Резултатот на содржината на влагата се обележува во проценти.

V. Испитување на апсолутната тежина на семето

(тежина на 1000 зрна)

Од чисто семе, без одбирање, се издвојуваат осум групи од по 100 зрна семе и секоја група посебно се измерува. Врз основа на просечната тежина на семето на сите осум групи се пресметува апсолутната тежина. Мерењето се изразува во грамови, а бројот на децималните места се определува на начинот предвиден во другите одредби на главата I од овој Единствен метод. Дозволените отстапувања помеѓу одделните групи од по 100 зрна семе изнесуваат: 6% за видовите семе со апсолутна тежина поголема од 25 грама и 10% за видовите семе со апсолутна тежина помала од 25 грама. Ако отстапувањата се поголеми од дозволените, испитувањето се повторува.

1000 зрна пилирано семе се зема од чисти пелети крупни 0,25 mm, според постапката предвидена за другото семе.

Резултатите на испитувањето на апсолутната тежина на семето се изразуваат во грамови, и тоа со два децимала за оние видови семе чија апсолутна тежина е под 10 грама, со еден децимал за оние видови семе чија апсолутна тежина е поголема од 10 грама а помала од 25 грама и без децимали за оние видови семе чија апсолутна тежина е над 25 грама.

VI. Испитување на здравствената состојба на семето

Здравствената состојба на семето се испитува од пресечна мостра.

За испитување на здравствената состојба на семето се користат следните методи:

1) макроскопски метод

Присуство на гламница и склеродија, гале нема-
тоди и гламосани зрна и промена на бојата поради

патогени организми, може да се утврди со преглед на целата мостра или само на дел од мострата ако мострата е преголема. Габи можат да се наоѓаат во плевата, сламата и во други механички нечистотии на семето. Треба да се внимава на дупките на семето од кои можеле да излезат инсекти *Bruchidae*, *Chalcididae* итн). Во семето на таквите мостри можат да бидат живи инсекти. Штетници (житни црви, црвчиња, молци итн.) можат исто така да се наоѓаат во мострите на жита, легуминози итн. Во таков случај мострата може да се прегледа заради утврдување:

1) на содржината на гламница и други склерозии, гале нематоди, гламносани зрна итн.;

2) на промените на бојата и дажките што укажуваат на присуство на бактерии или габи (*Diploidia zeae* во пченката, *Xanthomonas phaseoli* во гравот итн.);

3) на напад на инсекти и други штетници (*Bruchus pisorum* во грашокот итн.) и на оштетувања предизвикани од штетници;

4) на штетници на семе во склад (житен црв, црвчиња, молци итн.).

Прегледот се врши на просечна мостра;

2) микроскопски метод:

а) испитување на зараза на површината на семето

Семето се намакува во вода или некоја друга течност толку време за да се видат добро плодичитата на паразити и од нив да се излачат спорите. Семето мора да биде покриено со течноста.

Со таквото испитување се утврдуваат пикниди, перитеции и ацервули од различни патогени *Ascochyta* spp. *Septoria nodorum*, *ginberella* spp., *Colletotrichum* spp. итн.); хифи и спори на габи што се меѓу плевите *Graminea*; потемнетост на котиледоните кај легуминози чија причина можат да бидат габи, физиолошки оштетувања, полски и складишни штетници.

Заради испитување на некои зарази на површината на семето, можат да се прават микроскопски препарати и без претходно квасење на семето.

За испитување е потребна тежина на работната мостра од соодветниот вид на семе.

б) микроскопско испитување со исплакување и центрифугирање на семето

Се испитуваат најмалку 100 семки. Семето се става во стаклена посатка, се додава вода или сличен агенс (алкохол итн.). Течноста мора да биде најмалку 1 cm над површината на семето. Така приготвеното семе во течноста се тресе 15 минути (приближно 200 пати во минута), за да можат спорите и мигрирањето да се одвојат од семето. Суспензијата на спорите и хифите во течноста се филтрира, центрифугира или исплакува, зависно од видот на патогенот што се испитува. Во остатокот се утврдува присуство на микроорганизми. Со тоа испитување се утврдува бројот на спорите на гламница. За спорите и мицелиите на бројни други паразитски и сапрофитски габи, за детерминација обично е потребно да се употребат одгледувалишта на вештачки подлоги (агар).

Ова испитување може да се примени и за определување на нематоди, ако зрното претходно е здробено.

Габите што предизвикуваат прашива гламница на јачмен или пченица се присутни како спорови на хифи во ембрион. Веројатниот процент на заразено семе обично се определува со одгледување растенија до стадиум на зрелост. Ова испитување се применува кога треба веднаш да се добијат резултати (со размекнување на семето во натриум хидроксид,

со издвојување на ембрионите и со нивно просветлување во хлорален хидрат лактофенол, а потоа со нивно бојосудување во метиленско синило. При ова испитување лесно можат да се препознаат карактеристичните хифи и да се пресмета процентот на разразеното семе.

Заради идентификација на габите во облик на ацервули, пикниди или други типични стадиуми, семето може да се испита со помош на стереоскопски микроскоп.

Посебно може да се испита мострата на присуство:

1) на спори и хифи на габи на семето (*Tilletia* spp. *Nigrospora* spp. итн.);

2) на хифи на габи во ембрион *Ustilago* spp. итн.);

3) на габи во облици што јасно се распознаваат (ацервули *Colletotrichum* spp., пикниди *Septoria* spp., перитеции *ginberella* spp., трајни хифи на габи »black patch« итн.);

4) и на нематоди *Ditylenchus dipsaci* (црвчиња итн.).

в) испитување по инкубација

Испитувањето се врши на најмалку 400 семки (зрна).

Мострата се испитува по времето на инкубација што е обично и време на ртливоста на семето. Се испитува присуството на микроорганизми, штетници, физиолошки промени и оштетувања. Испитувањето на присуството на патогени обично е усогласено со условите за тестот на ртливост.

Семето не смее меѓусебно да се допира. Спорулацијата на некои габи е стимулирана со UV или со дифузно светло (12 часови светло и 12 часови мрак). За развој на некои габи потребни се посебни услови. Симптомите на зараза со *Fusarium* spp. и *Septoria nodorum* се утврдуваат во мрак. *Septoria nodorum* подобро се развива според тестот: 5 дена на 20° C, потоа 24 часа на -20° C и повторно 5 дена на 20° C. Ова испитување е најпогодно и за развој на габите *Helmint hos porium* spp. За определување на габите е потребен стереоскоп, а за поточна детерминација микроскоп.

За тестот на пробивност или за сеидба во земја или во песок е потребна инкубација од 10 до 14 дена.

Со ова испитување се утврдува:

1) присуство на габи и бактерии во семето и на семето, што ги заразуваат ртулците;

2) инсекти во семето и на семето;

3) физиолошки оштетувања (некрози или различно бојосани дамки) на котиледоните и ембрионот.

Присуство на сапрофитски габи е често и не секогаш последица на лоши услови во време на жетвата и складирањето. Ако сапрофитските микроорганизми предизвикале гниење на ртулците, потребно е да се изврши дезинфекција на семето;

3) испитување на растенијата во вегетација

Семето од сомнителни мостри е потребно да се посево во стаклара или во поле. Ако е потребно, можат да се добијат од растенијата окулантни за инфекција на здрави растенија.

За сеидба е потребно да се употребат најмалку 1000 семки;

4) посебни методи

а) *Cruciferae*

2.4. — D метод на филтер-хартија

Работна мостра: 400 семки.

Подлога: филтер-хартија навлажена со раствор од 0,2% натриумова сод

2.4. — Дихлорфенокси на оцетна киселина, што ја задржуваат ртливоста на семето.

Оддалеченоста помеѓу семките 1,5 cm.

Инкубација: 6 до 11 денови на 18 до 22° C.

Испитување: *Alternaria Brassicae*, *A. brassicicola*, *Phoma lingam*, *Rhizoctonia solani* и *Sclerotinia Sclerotiorum* по 6 дена набљудувано под микроскоп со зголемување 20 до 25 пати се гледаат конидии *Alternaria brassicae* и *A. brassicicola* на семето. По 6 дена се забележува сребрено бел мицелиум и млади пикнидии — *Phoma lingam*. По 10 до 11 дена пикнидиите се наоѓаат на семето и околу него се развиени густо.

б) Gramineae

Метод на филтер-хартија за *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Secale cereale*, *Triticum aestivum* и *zea mays*.

Работна мостра: 400 семки.

Подлога: влажна филтер-хартија во петриевки или слични затворени посатки во кои е можно да се одржува висока влага. Оддалеченоста помеѓу семките е најмалку 1,5 cm; а за пченка најмалку 2 cm.

Инкубација: инкубацијата трае за јачмен 8 дена при температура од 20° C, за ориз 6 дена при температура од 22° C, за рж 4 дена при температура од 10° C, а потоа 3 дена при температура од 20° C; за пченица 7 до 10 дена при температура од 20° C; а за пченка 7 до 10 дена при температура од 20° C. За успешна спорулација е препорачливо за некои габи наизменично осветлување или дифузно осветлување (12 часа во темница, 12 часа во светло). Тоа е препорачливо за јачмен, ориз, рж. За развој на септорија, потребна е темница за сето време на инкубацијата на пченицата при ниска температура. Темницата е препорачлива за развој на *Fusarium* spp. Испитување: Преглед со стереоскопски микроскоп: јачмен посебно на *Helminthosporium gramineum*, *H. teres* и *H. sativum*, *Fusarium nivale* и други *Fusarium* spp., ориз на (*Helminthosporium oryzae*, *Pyricularia oryzae* и *Trichoseonis radwickii*; рж посебно на *Fusarium nivale*, *F. graminearum* и *Helminthosporium sativum*; пченица посебно на *Septoria nodorum*, *Fusarium nivale*, *Fusarium* spp. и *Helminthosporium sativum*; пченка посебно на *Fusarium graminearum* и други *Fusarium* видови.

Метод на агар

Работна мостра: 400 семки.

Претходно исплакнување: семето се натопува 10 минути во раствор од 0,5% натриумов хипохлорид (NaCl 0).

Подлога: 2% сладен агар во петриевки со пречник од 9,5 cm, 10 семки во петријка.

Инкубација: 6 дена на 22° C (28° C за *Helminthosporium victoriae*).

Испитувања на *Fusarium* spp.; *Helminthosporium avenae*, *H. sativum* *H. victoriae*. Семето го прегледуваме со просто око (окуларно) на карактеристичните колонии на габи. Тоа е препорачливо за микроскопирање и разликување на *Fusarium* видови.

б) Leguminosae (*Phaseolus vulgaris* и *Pisum sativum*)

Метод на филтер-хартија:

Работна мостра: 400 семки.

Подлога: многу влажна филтер-хартија. Висока влажност е потребно да се одржува за сето време

на инкубацијата. Оддалеченоста помеѓу семките е најмалку еден cm.

Инкубација: 8 дена на 20° C.

Испитување: потребен е микроскопски преглед за грашок, пред сè на *Ascochyta* spp. и *Fusarium* spp., а за грав на *Colletotrichum lindemuthianum*.

Метод на агар:

Работна мостра: 400 семки.

Претходно исплакнување: семето се потопува 10 минути во раствор од 0,5% натриумов хипохлорид (NaCl 0).

Подлога и разместување: 2%-тен сладен агар во петриевки со пречник од 9,5 cm, 5 семки во една петриевка.

Инкубација: 5 до 10 дена на 20° C.

Испитување: се прегледува присутноста на *Ascochyta* spp. и *Fusarium* spp., а за грашок *Colletotrichum lindemuthianum* и *Fusarium* spp., а исто така и за грав.

г) Linaceae (*linum usitatissimum*)

Метод на филтер-хартија

Работна мостра: 400 семки.

Подлога: влажна филтер-хартија во затворена посатка, бидејќи е потребно да се одржува висока влага. Оддалеченоста помеѓу семките најмалку 1,5 cm.

Инкубација: 7 дена на 20° C.

Испитување: прегледот се врши на истите габи, што се наведени под методот на агар, освен *Polyspora lini* што не се развива во наведеното време.

Метод на агар

Работна мостра: 400 семки.

Подлога и разместување: 2% сладен агар во петриевки со пречник од 9,5 cm. 10 семки во една петриевка.

Инкубација: 5 до 7 дена при 22° C.

Испитување: *Botrytis cinerea*, *Alternaria linicola*, *Ascochyta linicola* (*phoma* spp.), *Colletotrichum linicola*, *Fusarium lini* и *Polyspora lini*.

д) Umbelliferae (*Apium graveolens*, *Daucus cerota* и *Petroselinum sativum*)

Метод на филтер-хартија

Работна мостра: 400 семки.

Подлога: влажна филтер-хартија во затворени посатки за да може да се одржува висока влажност. Оддалеченоста помеѓу семките најмалку 2 cm.

Инкубација: 7 дена на 18 до 22° C.

Испитување: *Stemphylium radicinum*, *Alternaria porii* f. spp. *dauci* и *Phoma rosturpii*. Преглед се врши со помош на стереоскопски микроскоп.

е) *Solanum tuberosum* (компир)

Здравствената состојба на семето (кртолата) на компир се испитува според TIM (тубериндекс метод), Igel Lange тест и A 6 тест.

Здравствената состојба на семето на компир на заразеност со вирус што предизвикува свиткување на листот се испитува според TIM и Igel Lange тест.

Здравствената состојба на компирот на заразеност со вирусот Y и со вирусот A се испитува според TIM и A 6 тестот.

Оптимални услови за испитување на 'ртливоста на семето на земјоделски растенија

1. Семе на ратајски и градинарски растенија

Реден број	Вид семе	Подлога	Температура	Светло	Прво броење денови	Второ броење денови	Посебни третирања
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Agrostis alba	NF	15—25; 20—30; 10—30	S	7	21	Ph; KNO ₃
2	Agrostis palustris	NF	20—30; 10—30; 15—25	S	7	23	Ph; KNO ₃
3	Allium cepa	IF; NF; P	20; 15; 15—20	—	6	12	
4	Allium porrum	IF; NF; P	20; 15; 15—20	—	6	14	Ph
5	Alopecurus pratensis	NF	20—30; 10—30	S	7	14	Ph; KNO ₃
6	Anethum graveolens	IF; NF	20—30; 10—30	—	7	21	S; Ph
7	Anthoxanthum odoratum	NF	20—30	—	6	14	
8	Anthyllis vulneraria	NF; IF	18; 20	—	5	10	Ph; тест при 15°C
9	Apium graveolens	NF	20—30; 15—25; 20	8	10	21	Ph; KNO ₃
10	Arachis hypogaea	IF	20—30; 25	—	5	10	30°C PS на 40°C најмалку 40 дена без лушпа
11	Arrhenatherum elatius	NF	20—30	8	6	14	Ph
12	Asparagus officinalis	NF; IF; P	20—30	—	10	23	Свежо не'ртивно семе посебно се брои и наведува во декларацијата
13	Avena sativa	P; IF	20	—	5		Дифузна светлина; Ph; KNO ₃ тест на 10°C или 15°C
14	Beta vulgaris	IF; NF; P	20; 25; 20—30	—	3	14	Исплакнување 1 до 2 часа во вода при 25°C и да се суши при најмногу 25°C тест при 15°C останало 1/2-1 час.
15	Brassica napus (oleifera, rapifera)	NF; IF; P	12—25; 20—30; 20	—	3	10	S; Ph
16	Brassica oleracea (cite var.)	NF; NF; P	15—25; 20—30; 20	—	3	10	S; Ph; KNO ₃
17	Brassica rapa (oleifera, rapifera)	NF; IF; P	15—25; 20—30; 20	—	3	7	S; Ph; KNO ₃
18	Bromus arvensis	NF	15—25; 20—30; 20	8	7	21	Ph; KNO ₃
19	Bromus inermis	NF	15—25; 20—30	8	6	14	Ph
20	Bromus mollis	NF	20—30	8	7	14	Ph
21	Camelina sativa	IF	20—30	8	4	10	
22	Cannabis sativa	NP; IF	20—30; 20	—	3	7	Ph
23	Capsicum spp.	NF; IF	20—30	—	6	14	S; KNO ₃
24	Carum carvi	NF	20—30	S	7	21	
25	Carthamus tinctorius	NF; IF; P	25; 20—30	S	4	14	Тест при 15°C
26	Cicer arietinum	IF; P	20—30; 20	—	5	8	
27	Cichorium intybus и C. endivia	NF; NP	20—30; 20	S	5	14	KNO ₃ висока влага
28	Citrolius vulgaris	IF; NF; P	20—30; 25; 32	—	4	14	Тест при 30°C;
29	Coriandrum sativum	NF; P	20—30	—	7	21	ниска влага; киснење на 6 часа
30	Cucumis melo	NF; IF; P	20—30; 32; 25	—	4	8	S; ниска влага
31	Cucumis sativus и Cucurbita pepo	IF; NF; P	20—30; 25	—	4	8	S; ниска влага
32	Cynosurus cristatus	NF	20—30; 15—30	S	10	21	Ph
33	Dactylis glomerata	NF; NP	15—25; 20—30	S	7	21	Ph; KNO ₃
34	Daucus carota	NF; IF	20—30; 20	—	7	14	S
35	Fagopyrum esculentum	IF; NF	20—30	—	4	7	
36	Festuca arundinacea	NF	15—25; 20—30; 10—30	S	5	14	KNO ₃
37	Festuca ovina	NF	15—25; 10—30; 20—30	—	7	21	Ph; претсушење KNO ₃

1	2	3	4	5	6	7	8
38	<i>Festuca pratensis</i>	NF	15—25; 20—30; 10—30	S	5	14	Ph; KNO ₃
39	<i>Festuca rubra</i>	NF	15—25; 10—30; 20—30	S	7	21	Ph; KNO ₃
40	<i>Foeniculum vulgare</i>	NF	20—30	—	6	14	
41	<i>Glycine max</i>	NF; P	20—30; 25	—	5	8	
42	<i>Gossypium spp.</i>	IF; P	20—30; 25; 30	—	4	12	Влакното да се от- страни
43	<i>Helianthus annuus</i>	IF; P	20—30; 25; 20	—	3	7	Ph; PS
44	<i>Hibiscus esculentus</i>	IF; NF; P	20—30; 20	—	4	21	
45	<i>Helcus lanatus</i>	NF	20—30	S	6	14	
46	<i>Hordeum vulgare</i>	IF; P	20	—	4	7	Ph; PS KNO ₃ тест на 15°C дифузно светло
				(не се брои)			
47	<i>Lactuca sativa</i>	NF; IF	20; 15;	—	—	7	S; Ph; PS
48	<i>Lallemantia iberica</i>	NF; IF	20	—	4	14	
49	<i>Lathyrus sativus</i>	IF; P	20	—	4	14	
50	<i>Lavandula vera</i>	NF; P	20—30	—	7	21	
51	<i>Lens culinaris</i>	IF; P	20	—	5	10	Ph;
52	<i>Lepidium sativum</i>	NF; IF	20—30; 20	—	4	10	S; Ph; тест на 15°C
53	<i>Linum usitatissimum</i>	IF; NF; P	20—30; 20	—	3	7	S; Ph; PS
54	<i>Lolium multiflorum</i>	NF	15—25; 20—30; 20—25, 20	—	5	14	S; Ph; KNO ₃ тест при 10—30°C
55	<i>Lolium perenne</i>	NF	15—25; 20—30	—	5	14	S; Ph; KNO ₃
56	<i>Lotus corniculatus</i> и <i>L. uliginosus</i>	IF; NF	18; 20	—	4	12	Ph
57	<i>Lupinus albus</i> и <i>L. angustifolius</i>	IF; P	20	—	4	10	Ph
58	<i>Lupinus luteus</i>	P; IF	20	—	10	21	Ph
59	<i>Lycopersicum esculentum</i>	IF; NF	20—30	—	5	14	S; KNO ₃
60	<i>Medicago lupulina</i> и <i>M. sativa</i>	NF; IF	18; 20	—	4	10	Ph
61	<i>Melilotus albus</i> и <i>M. officinalis</i>	IF; NF; P	18; 20	—	4	7	Ph
62	<i>Mentha piperita</i>	NF	20—30	—	7	21	
63	<i>Nicotiana tabacum</i>	NF	20—30; 15—20	S	7	16	
64	<i>Onobrychis vicifolia</i>	IF; NF; P	20—30; 18	—	4	14	Ph
65	<i>Ornithopus sativus</i>	IF; NF	20	—	7	14	
66	<i>Oryza sativa</i>	IF; NF; P	20—30; 30; 25	—	5	14	киснење 25—48 часа во вода при 40°C
67	<i>Panicum miliaceum</i>	IF; NF	20—30; 25	—	3	7	Ph
68	<i>Papaver somniferum</i>	NF; IF	20; 15; 10	—	3	10	Ph S тест при 10—30°C
69	<i>Pastinaca sativa</i>	IF; NF; NP	20—30	—	6	28	S
70	<i>Petroselinum crispum</i> - <i>P. hortense</i>	IF; NF; NP	20—30	—	10	28	S
71	<i>Phacelia tanaoetifolia</i>	NF; NP	20—30; 20	—	5	14	Ph
72	<i>Phalaris arundinacea</i>	NF	15—25; 20—30	S	5	21	Ph; KNO ₃
73	<i>Phalaris canariensis</i>	IF; NF; P	15—25; 20—30; 20	—	7	21	Ph
74	<i>Phaseolus vulgaris</i>	IF; P	20—30; 25; 20	—	5	9	Дифузно светло
75	<i>Phleum pratense</i>	NF	20—30; 15—25; 20—25	S	5	10	Ph; KNO ₃
76	<i>Pimpinella anisum</i>	NF; NP	20—30	—	7	21	S
77	<i>Pisum sativum</i> и <i>P. arvense</i>	P; IF	20	—	5	8	Дифузно светло
78	<i>Poa annua</i>	NF	15—25; 20—30	S	7	21	KNO ₃
79	<i>Poa bulbosa</i>	NF; P	15—25; 10	—	10	35	Ph; KNO ₃ ; Z
80	<i>Poa palustris</i>	NF	15—25; 20—30; 10—30	S	10	28	KNO ₃
81	<i>Poa pratensis</i>	NF	15—25; 15—30; 10—30	S	10	28	Ph; KNO ₃
82	<i>Poa trivialis</i>	NF	15—25; 20—30;	S	7	21	Ph; KNO ₃
83	<i>Raphanus sativus</i>	NF; IF; P	20—30; 20	—	4	6	Ph
84	<i>Rheum sp.</i>	NF; NI	20—30	S	7	21	
85	<i>Ricinus comunis</i>	P; IF	20—30	—	5	14	KNO ₃
86	<i>Scorzonera hispanica</i>	IF; P	20—30; 20	—	4	8	Ph
87	<i>Secale cereale</i>	P; IF	20	—	4	7	Дифузно светло; Ph; PS; KNO ₃ ; тест при 15°C

1	2	3	4	5	6	7	8
83	<i>Sesamum orientale</i>	NF	20—30; 25	—	3	6	
89	<i>Setaria italica</i> и <i>S. germanica</i>	IF; NF	20—30; 15—20; = 5	—	4	10	
90	<i>Sinapis alba</i>	IF	15—25; 20—30; 20	S	3	7	Ph
91	<i>Solanum melongena</i>	NF;	20—30	S	7	14	Земја
92	<i>Sorghum sacharatum</i> и <i>S. sudanense</i> и <i>S. vulgare</i>	IF; P	20—30; 20—35	—	4	10	Ph
93	<i>Spinacia oleracea</i>	IF; NP; P	15—; 10	—	7	21	Ph ниска влага на земјата
94	<i>Tetragonia expansa</i>	NP	20—30; 10—30	—	5	35	плакнење во вода при 28°C и IF при 15°C на земјата
95	<i>Trifolium alexandricum</i>	IF; NF; P	18; 20	—	3	7	тест при 15°C
96	<i>Trifolium hybridum</i>	IF; NF; P	18; 20	—	3	10	Ph; тест при 15°C
97	<i>Trifolium incarnatum</i>	IF; NF; P	18; 20	—	4	7	тест при 15°C
98	<i>Trifolium pratense</i>	NF; IF; P	18; 20	—	4	10	Ph; тест при 15°C
99	<i>Trifolium repens</i>	NF; IF; P	18; 20	—	3	10	Ph; тест при 15°C
100	<i>Trifolium subterranea</i>	IF; NF	18; 20	—	4	14	тест при 15°C
101	<i>Trisetum flavescens</i>	NF	20—30; 17	S	7	21	PS; KNO ₃ тест при 15°C
102	<i>Triticum aestivum</i> и <i>T. durum</i>	P; IF	20	—	4	8	Дифузно светло; Ph;
103	<i>Valerianella olitoria</i>	IF; NF	20	—	7	28	Ph; PS тест при 10 или 15°C
104	<i>Vicia faba</i>	IF; P	20; 18	—	4	14	Дифузно светло; Ph;
105	<i>Vicia pannonica</i> и <i>V. sativa</i>	IF; P	20	—	5	10	Дифузно светло; Ph;
106	<i>Vicia villosa</i>	IF; P	20	—	5	14	Дифузно светло; Ph;
107	<i>Zea mays</i>	IF; P	20—30; 25	—	4	7	Cold тест

2. Семе на лековити растенија

Реден број	Вид семе	Тежина на просечната мостра во g	Тежина на работната мостра во g	Подлога	Температура	Број на деновите потребни за испитување			Забелешка
						Светло	енергија на 'ртливоста	'ртливост	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<i>Agrimonia eupatoria</i>	50	10	JA, P	20—30	—	10	60	Семето се натопува 24 часа
2	<i>Achillea millefolium</i>	5	0,5	JA, NF	20—30, 20	—	4	16(10)	KNO ₃
3	<i>Achillea ptarmica</i>	5	0,5	JA, NF	20—30	—	6	14(10)	
4	<i>Althaea sp.</i>	50	10	NF	20—30, 20	—	7	21	
5	<i>Anthemis nobilis</i>	10	1	NF, JA	20—30, 20	—	4	14	
6	<i>Antheiscus cerefolium</i>	10	2	NF, JA	20—30	—	6	21	
7	<i>Archangelica officinalis</i>	20	5	NF, JA	10—20, 20—30	—	7	28	Ph
8	<i>Arnica montana</i>	10	2	NF	20	—	5	14	
9	<i>Artemisia sp.</i>	5	0,5	NF, JA	20—30, 20	—	4	10	
10	<i>Atropa belladonna</i>	20	3	NF, JA	20—30	—	10	28	Ph
11	<i>Betonica officinalis</i>	20	3	P	20	—	8	14	
12	<i>Borago officinalis</i>	30	10	NF, P	20—30	—	7	21	
13	<i>Calendula officinalis</i>	50	20	NF, JA	20—30	—	5	10	
14	<i>Centaureum minus</i>	1	0,5	NF, JA	20—30, 20	—	5	14	
15	<i>Cuicus benedictus</i>	50	10	NF	20—30	—	7	21	
16	<i>Cochletia officinalis</i>	10	2	NF	20—30, 20	—	5	14	
17	<i>Conium maculatum</i>	20	4	NF	20—30	—	10	21	
18	<i>Datura stramonium</i>	50	10	NF, JA, P	20—30, 20	—	5	21	Ph
19	<i>Digitalis sp.</i>	5	0,5	JA	20—30	—	7	14	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20	Dracocephalum sp.	20	4	JA	20-30	—	4	12	
21	Fagopyrum tataricum	200	10	NF P	20-30	T	4	8	
22	Galega officinalis	100	10	NF	20-30	T	4	10	
23	Galeopsis sp.	20	5	NF, JA, P	20-30, 20	—	7	21	
24	Hyoscyamus niger	20	2	NF	20-30	—	5	28	Ph
25	Hypericum perforatum	5	1	NF	20-30, 20	—	—	14	
26	Hyssopus officinalis	20	2	NF	15-20, 20-30; 20; 30	—	6	14	
27	Chaerophyllum bulbosum	20	3	NF	20	—	10	20	Ph
28	Chelidonium majus	10	1	NF	20-30	—	12	28	
29	Chenopodium ambrosioides	5	0.5	NF, JA	20-30	—	7	21	
30	Chrysanthemum cinerariaefolium	20	3	NF	20	—	7	21	
31	Inula helenium	20	3	NF, JA	20-30	S	10	28	
32	Lavandula spica	20	3	NF, JA, P	20-30, 20	—	7	21	Ph
33	Leonurus sp.	10	2	NF, JA	20-30	—	6	45	
34	Levisticum officinale	20	3	NF	20; 10; 20-30	—	10	28	
35	Lobelia inflata	0.5	0.1	NF, JA	20-30; 20-30	S	7	21	
36	Malva silvestris	20	5	JA	20-30; 20	—	7	28	
37	Marrubium vulgare	10	2	NF, JA	20-30	—	6	45	
38	Matricaria chamomilla	1	0.5	JA	20-30	—	4	14	
39	Melilotus sp.	200	4	JA, NF	20-30, 20	—	4	10	
40	Melissa officinalis	20	3	NF, JA	20-30	—	5	28	
41	Mentha sp.	5	0.5	NF, JA	20-30; 30	—	7	21	
42	Nasturtium officinale	10	1	NF, JA, P	20	—	4	10	
43	Nepeta sp.	10	2	JA	20-30	—	5	—	
44	Nigella sativa	30	5	NF	20; 15	—	5	14	
45	Ocimum basilicum	15	3	NF, JA	20-30	—	4	14	
46	Plantago lanceolata	10	2	JA	20	—	5	21	
47	Potentilla sp.	3	0.5	NF, JA	20-30	—	10	28	
48	Primula veris	3	0.5	NF	10; 20; 20-30	—	14	21	Ph
49	Pyrethrum sp.	3	0.5	JA	20-30	—	5	21	
50	Rheum palmatum	50	10	NF	20-30; 30	T	5	14	
51	Rosmarinus officinalis	3	0.5	NF, JA, P	20-30; 20	—	7	28	
52	Ruta graveolens	20	5	NF	10-20; 20	—	7	28	
53	Salvia officinalis	20	5	NF, JA, P	20-30; 20	—	7	21	
54	Salvia sclarea	20	5	NF	20-30	T	—	30	
55	Saponaria officinalis	20	4	NF	20	—	—	17	
56	Satureia sp.	10	2	NF, JA	20-30; 20	—	5	21	
57	Synphytum officinale	30	5	NF	20-30	—	—	10	
58	Tanacetum vulgare	10	2	NF, JA	20-30	—	5	12	
59	Taraxacum officinale	5	1	NF, JA, P	20	—	7	21	
60	Thymus vulgaris	5	0.5	NF, JA	20-30; 20; 10	—	7	21	
61	Trigonella sp.	100	10	NF, P	20-30	T	5	14	
62	Urtica dioica			JA	20-30	—	6	14	
63	Valeriana officinalis	10	1	NF, JA	20-30	—	7	21	Ph
64	Verbascum sp.	5	1	NF	20-30	—	5	14	
65	Thymus serpyllum	1	0.5	NF, JA	20-30; 20	—	—	21	

3. Семе на цвеклиња

Реден број	Вид семе	Тежина на просечната мостра во g	Тежина на работната мостра во g	Подлога	Температура	Светло	Број на деноните потребни за испитување	енергија на ртливоста	ртлигија на ливост	Забелешка
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Aconitum sp.	10	2	NF, P	20	T	6	21	Ph	
2	Acroclonium sp.	10	3	NF, JA	20-30	—	5	10		
3	Adonis vernalis	20	5	NF	20-30; 20	T	7	30	Ph	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	Ageratum sp.	5	0.5	NF, JA	20-30	—	3	10	Ph
5	Agrostema sp.	20	5	NF	20-30	—	5	20	
6	Achillea sp.	5	0.5	NF, JA	20-30; 20	S	5	16	
7	Althaea rosea	3	10	NF	20-30; 20	—	7	21	
8	Alyssum sp.	2	0.5	NF, JA	20-30; 20	—	4	10	
9	Amaranthus sp.	5	1	NF, JA	20-30; 20	—	4	10	
10	Amaryllis sp.	200	100	NF; Z	20-30; 20	—	—	15	
		семки	семки						
11	Ammobium datum	5	0.5	NF, JA	20-30; 20	—	5	14	
12	Anagallis sp.	5	0.5	NF	15	—	10	21	
13	Anchusa sp.	20	10(4)	NF, JA	20-30; 15	—	6	21	
14	Antirrhinum sp.	5	1	JA	20-30; 8-12	—	5	21	
15	Aquilegia sp.	10	2	NF, P	20	—	10	21	
16	Arabis sp.	2	0.5	JA	20-30	—	5	21	
17	Asparagus plumosus	200	100	P; Z	20-30; 20	—	10	30	
		семки	семки						
18	Asperula odorata	10	2	NF, JA, Z	20-30; 10-20	T	7	21	
19	Aster sp.	5	1	NF, JA	20-30	—	6	14	
20	Aubrietia sp.	5	0.5	NF	15	—	6	18	
21	Begonia sp.	1	0.2	JA	20-30	—	7	21	
22	Bellis perennis	2	0.5	NF, JA	20-30; 20	—	4	10	
23	Brachypodium sp.	2	0.2	JA	20-30	—	—	10	
24	Calceolaria sp.	1	0.2	JA	20-30	—	7	21	
25	Calendula sp.	50	20	NF, JA	20-30, 20	—	5	10	
26	Callistephus sp.	10	3	NF, JA	20-30	—	3	10	
27	Campanula sp.	2	0.5	NF	20	—	7	21	
28	Canna indica	200	100	NF, Z	20-30	—	—	14	киснење 24 часа во вода
		семки	семки						
29	Carduus sp.	10	2	NF	10-20	—	5	14	
30	Celosia sp.	5	1	JA	20-30	—	4	14	
31	Centaurea cyanus	15	4	NF	20	—	3	10	
32	Centaurea jacea	13	2	NF	20	—	3	10	
33	Cerastium sp.	5	0.5	NF, JA	20-30	—	5	10	
34	Cineraria sp.	1	0.2	JA	20-30	—	5	28	
35	Clarcia sp.	2	0.5	NF, JA	10-30	—	5	14	
36	Clematis sp.	200	100	NF	20-30	—	—	14	
		семки	семки						
37	Clivia sp.	200	100	Z	20	—	15	45	
		семки	семки						
38	Cobaea sp.	20	5	NF	20-30	—	3	10	
39	Coleus sp.	5	0.5	JA	20-30	—	7	28	
40	Collinsia sp.	10	1	Z	20	—	—	16	
41	Cochia sp.	2	0.2	NF	20-30	T	6	14	
42	Cochlearia officinalis	5	1	NF	20-30	T	5	14	
43	Convallaria majalis	10	2	NF	20	S	—	—	Ph
44	Convolvulus sp.	20	5	NF	20-30	—	7	14	
45	Coreopsis sp.	10	2	NF, JA	20-30, 20	—	4	10	
46	Cosmos sp.	20	5	NF	20	—	5	14	
47	Cyclama sp.	200	100	Z	20	—	21	50	
		семки	семки						
48	Cynoglossum sp.	20	5	NF	20-30	—	4	10	
49	Dahlia sp.	10	5	NF	20-30, 20	—	4	10	
50	Delphinium sp.	10	2	NF	10, 15	—	8	21	
51	Dianthus sp.	5	2	NF, Z	20, 20-30, 10	—	3	10	
52	Digitalis sp.	2	0.2	NF, JA	20-30	—	6	14	
53	Echinops sp.	10	4	P	20	—	—	14	
54	Echium sp.	10	4	NF	20	—	—	14	
55	Eringium sp.	10	2	JA	20-30	—	5	14	
56	Escholtzia sp.	10	2	NF, P	10-20, 8-12	—	5	14	
57	Freesia sp.	200	100	NF	20	—	7	21	
		семки	семки						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
58	Gaillardia sp.	10	3	NF, JA	20-30	—	7	14	
59	Geum sp.	10	2	NF, JA	20-30	—	10	21	
60	Gilia sp.	5	1	NF	15	—	—	8	
61	Gloxinia sp.	1	0,2	JA	20-30, 20	—	7	28	
62	Godetia sp.	5	1	NF	15	—	3	10	
63	Gomphrena globosa	10	2	NF	20	—	5	10	
64	Gypsophilla sp.	10	1	NF	20, 10	—	4	10	
65	Helianthemum sp.	5	1	NF, JA	20-30	—	—	20	
66	Helianthus sp.	100	10	P	20-30	—	3	7	
67	Helichrysum sp.	5	1	NF, JA	20-30, 20	—	5	10	
68	Helipterum sp.	10	3	NF, JA	20-30	—	5	10	
69	Heliopsis sp.	5	1	NF	20-30	—	—	20	
70	Heliotropium sp.	5	0,5	NF	20	—	7	14	
71	Hesperis sp.	10	2	NF	20-30	—	5	20	
72	Hippeastrum vittatum	200	100	NF	20-30, 20	—	—	15	
		семки	семки						
73	Cheiranthus sp.	10	2	NF, JA	20, 10	—	5	14	
74	Chrysanthemum carinatum	10	2	NF, Z	20, 20-30	—	7	21	
75	Chrysanthemum segetum	10	2	JA	20, 20-30	—	3	10	
76	Imatiems sp.	20	10	NF, JA, P	25, 20-30	—	3	15	KNO ₃
77	Ipomeae sp.	20	10	NF, P	20-30	—	3	14	кисење 24 часа во вода
78	Kalanchoe sp.	1	0,2	JA	20-30	—	10	20	
79	Kochia sp.	5	1	NF	20-30	—	6	14	
80	Lampasana sp.	50	20	NF	20-30	—	12	30	
81	Lathyrus odoratus	50	20	P	20	—	6	10	
82	Lavatera sp.	20	5	NF	20	—	5	15	
83	Leontopodium sp.	2	0,2	JA	20-30	—	—	10	
84	Leptosyne	10	2	JA	20-30	—	10	20	
85	Linaria	2	0,2	NF	10	—	5	15	
86	Linum grandiflorum	20	10	NF, JA	20	—	3	7	
87	Lobelia sp.	2	0,2	NF, JA	10-30, 20-30	—	5	21	
88	Lunaria sp.	50	10	NF	15	—	7	14	
89	Lupinus polyphyllus	50	20	P	20-30	—	5	21	
90	Lychnis sp.	5	0,5	JA	20-30	—	5	—	
91	Malope sp.	10	4	NF, JA	20, 20-30	—	7	21	
92	Matricaria sp.	1	0,5	NF, JA	20-30	—	4	14	
93	Matthiola sp.	5	1	NF, JA	20-30; 10-30	—	4	10	
94	Mesembryanthemum crystallinum	2	0,5	NF	20; 20-30	—	7	21	
95	Mirabilis sp.	100	50	NF, P	20-30	—	5	10	
96	Myosotis sp.	10	2	NF, JA, Z	20-30	—	7	21	
97	Nemesia sp.	2	0,2	NF	20; 15	—	5	10	
98	Nemophilla sp.	10	2	NF, JA	10; 20	—	5	12	
99	Nicotiana officinalis	2	0,2	JA	20-30	—	5	14	
100	Nierembergia sp.	2	0,2	JA	20-30	—	7	30	Ph
101	Nigella sp.	20	4	NF	20; 15	T	5	14	
102	Oenothera biernis	10	2	NF, JA, Z	20-30	—	6	14	
103	Oxalis acetesella	1	0,2	NF	20	T	—	21	
104	Papaver sp.	10	2	NF, JA	20; 10	—	3	10	
105	Pentstemen sp.	2	0,5	NF	20-30	—	10	20	
106	Petunia sp.	1	0,2	NF, JA	20-30	—	5	10	
107	Phaseolus sp.	200	200	P	20	—	4	7	
108	Phlox sp.	10	2	NF, JA	20-30	—	5	14	
109	Physalis sp.	20	5	NF, JA	20-30	—	10	28	
110	Pimpinella magna	10	2	NF	20-30	—	7	21	
111	Portulaca grandiflora	2	0,5	JA	20; 20-30	—	4	14	Ph
112	Primula veris	5	1	NF, JA	10; 20; 20-30	—	14	21	Ph
113	Primula obconica	2	0,5	JA	20	T	14	21	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
114	<i>Primula chinensis</i>	5	1	JA	20—30	—	14	21	
115	<i>Pulsatilla grandis</i>	10	2	NF	20	—	—	28	
116	<i>Reseda</i> sp.	10	2	NF, JA	20; 20—30	—	5	14	
117	<i>Ricinus</i> sp.	500	200	P, Z	20; 20—30	—	5	14	
118	<i>Rudbeckia</i> sp.	5	1	NF, JA	20; 30; 20	—	5	14	
119	<i>Salvia splendous</i>	10	4	JA	20—30	T	7	21	
120	<i>Sanguisorba minor</i>	50	10	IF	20—30	—	7	28	
121	<i>Scabiosa</i> sp.	10	5	NF, JA	20—30; 20	—	5	21	
122	<i>Sedum</i> sp.	2	0,2	NF, JA	20	—	—	21	
123	<i>Senecio</i> sp.	1	0,2	JA	20—30	—	5	28	
124	<i>Silene</i> sp.	10	1	NF, JA	20; 20—30	—	7	21	
125	<i>Sinningia</i> sp.	1	0,2	JA	20—30; 20	—	7	28	
126	<i>Solanum hendersoni</i>	10	4	JA	20—30	—	7	21	
127	<i>Solidago virga</i>	2	0,2	NF	20—30	—	—	21	
128	<i>Specularia speculum</i>	2	0,2	NF	20	—	7	21	
129	<i>Statice tatarica</i>	10	1	JA	20—30	—	5	21	
130	<i>Statice sinuata</i>	50	10	P	20	T	5	21	
131	<i>Tagetes</i> sp.	10	4	NF, JA	20—30	—	3	10	
132	<i>Taraxacum</i> sp.	5	1	NF, JA	20	S	7	21	
133	<i>Thalictrum</i> sp.	10	2	NF	20—30; 20	—	5	10	
134	<i>Torenia</i> sp.	20	4	NF	20	—	3	10	
135	<i>Tragopogon parvifolium</i>	30	5	NF	20	T	4	14	
136	<i>Tritoma</i> sp.	10	4	NF, JA	20—30	—	8	21	
137	<i>Tropaeolum</i> sp.	50	20	NF, P	20—30; 20	—	5	14	пресек на 'ртулецот
138	<i>Venidium</i> sp.	10	1	JA	20—30	—	7	12	
139	<i>Verbascum</i> sp.	5	1	NF	20; 20—30	—	5	14	
140	<i>Verbena</i> sp.	10	2	NF, JA	20; 20—30	—	7	21	
141	<i>Viola odorata</i>	10	2	JA	12—18	—	—	—	Тест на пресекот: претходно бусење на навлажено семе
142	<i>Viola tricolor</i>	10	2	NF, JA, Z	20; 20—30	—	5	14	
143	<i>Viscaria</i> sp.	5	0,5	NF, Z	20;	—	5	20	
144	<i>Xeranthemum</i> sp.	5	2	NF	20—30	—	4	20	
145	<i>Zinnia</i> sp.	20	5	NF, JA	20—30	—	3	10	

ЗАБЕЛЕШКА:

Ознаките од табелите значат, и тоа:

— IF — помеѓу филтер-хартија, односно попивна хартија;

— NF — на филтер-хартија, односно попивна хартија;

— P — песок;

— NP — на песок;

— JA — Јакобсенов апарат;

— Z — земја;

— S — култури што бараат светлост во текот на испитувањето на 'ртливоста;

— P — претходно ладење;

— PS — претходно сушење;

— тест на 15°C, 10°C итн. — за време на испитувањето на 'ртливоста на свежо или дормантно семе треба добро да се одржува таа температура;

— KNO₃ — 0,2% раствор на KNO₃ на подлога пред ставањето на семето;

— дифузно светло — светло со јачина 1250 до 2400 лукса, за осветлување на 'ртулиците.

Во првата табела во колона 4 и во втората и третата табела во колона 6 „Температура“ едниот број ја означува константната температура, а двата броја раздвоени со цртичка означуваат наизменични температури (на пример броевите 8—16 значат дека 8 часа дневно трае повисока температура, а 16 часа дневно пониска температура). Броевите во колоните 8 и 9 во првата табела ги означуваат деновите кога семето се пребројува по ставањето на 'ртење.

ДОЗВОЛЕНИ ОТСТАПУВАЊА НА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ РАСТЕНИЈА (ТОЛЕРАНЦИИ)

1. Со испитувањето на квалитетот на семето може да се добие резултат, односно квалитет поинаков од декларираниот квалитет.

Дозволените отстапувања (толеранции) помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет од страна на овластената организација на здружениот труд — во границите до кои разликата, односно отстапувањето се смета како реално.

Границите на дозволените отстапувања на квалитетот на семето се, и тоа:

1) дозволените отстапувања за сите компоненти на чистота

Ако просекот помеѓу декларираниот и со испитување утврдениот квалитет (процентот) е во границите:

50% до 100%	помал од 50%	Дозволените отстапувања за процентот на декларираниот квалитет за неплевесто за плевесто семе во %	
99,95 — 100,00	0,00 — 0,04	0,18	0,21
99,90 — 99,94	0,05 — 0,09	0,23	0,32
99,85 — 99,89	0,10 — 0,14	0,34	0,40
99,80 — 99,84	0,15 — 0,19	0,40	0,47
99,75 — 99,79	0,20 — 0,24	0,44	0,53
99,70 — 99,74	0,25 — 0,29	0,49	0,57
99,65 — 99,69	0,30 — 0,34	0,53	0,62
—	— 9	0,57	0,66
99,50 — 99,59	0,40 — 0,44	0,60	0,70
99,60 — 99,54	0,45 — 0,49	0,63	0,73
99,40 — 99,49	0,50 — 0,59	0,68	0,79
99,30 — 99,39	0,60 — 0,69	0,73	0,85
99,20 — 99,29	0,70 — 0,79	0,78	0,91
99,10 — 99,19	0,80 — 0,89	0,83	0,96
99,00 — 99,09	0,90 — 0,99	0,87	1,01
99,75 — 98,99	1,00 — 1,24	0,94	1,10
98,50 — 98,74	1,25 — 1,49	1,04	1,21
98,25 — 98,49	1,50 — 1,74	1,12	1,31
98,00 — 98,24	1,75 — 1,99	1,20	1,40
97,75 — 97,99	2,00 — 2,24	1,26	1,47
97,50 — 97,74	2,25 — 2,49	1,33	1,55
97,25 — 97,49	2,50 — 2,74	1,39	1,63
97,00 — 97,25	2,75 — 2,99	1,46	1,70
96,50 — 96,99	3,00 — 3,49	1,54	1,80
96,00 — 96,49	3,50 — 3,99	1,64	1,92
95,50 — 95,99	4,00 — 4,49	1,74	2,04
95,00 — 95,49	4,50 — 4,99	1,83	2,15
94,00 — 94,99	5,00 — 5,99	1,95	2,29
93,00 — 93,99	5,00 — 6,99	2,10	2,46
92,00 — 92,99	7,00 — 7,99	2,23	2,62
91,00 — 91,99	8,00 — 8,99	2,36	2,76
90,00 — 90,99	9,00 — 9,99	2,48	2,92
88,00 — 89,99	10,00 — 11,99	2,45	3,11
86,00 — 97,99	12,00 — 13,99	2,85	3,35
84,00 — 85,99	14,00 — 15,99	3,02	3,55
82,00 — 83,99	16,00 — 17,99	3,18	3,74
80,00 — 81,99	18,00 — 19,99	3,32	3,90
78,00 — 79,99	20,00 — 21,99	3,45	4,05
76,00 — 77,99	22,00 — 23,99	3,56	4,19
74,00 — 75,99	24,00 — 25,99	3,67	4,36
72,00 — 73,79	26,00 — 27,99	3,76	4,42
70,00 — 71,99	28,00 — 29,99	3,84	4,51
65,00 — 69,99	30,00 — 34,99	3,97	4,66
60,00 — 64,00	35,00 — 39,99	4,10	4,82
50,00 — 59,99	40,00 — 49,99	4,21	4,95

Дозволените отстапувања (толеранциите) се користат за сите компоненти на чистота (семе на основна култура, семе на други видови земјоделски растенија, плевел и мртви примеси).

Дозволените отстапувања за процентот на чистотата на семето на основната култура, содржината на семето на други културни видови земјоделски растенија, содржината на плевел, и содржината на инертни (мртви) примеси — се однесуваат на разликата помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет. Ако разликата помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет го преминува пресметаниот износ на дозволените отстапувања, ќе се смета дека семето не му одговара на декларираниот квалитет.

2) дозволените отстапувања (толеранции) за процентот на 'ртливноста на семето

Ако просекот помеѓу деклариран и со испитување утврдениот квалитет (процентот) на 'ртливноста е во границите:		Дозволено отстапување од декларираниот квалитет во процент		Ако просекот помеѓу деклариран и со испитување утврдениот квалитет (процентот) на 'ртливноста е во границите:		Дозволено отстапување од декларираниот квалитет во процент	
над 50%	50% и помал	над 50%	50% и помал	над 50%	50% и помал	над 50%	50% и помал
1	2	3	4	5	6	7	8
99	2	2	82 до 86	15 до 19	7		
97 до 98	3 до 4	3	76 до 81	20 до 25	8		
94 до 96	5 до 7	4	70 до 75	26 до 31	9		
91 до 93	8 до 10	5	60 до 69	32 до 41	10		
87 до 90	11 до 14	6	51 до 59	42 до 50	11		

Дозволените отстапувања за процентот на 'ртливноста на семето се однесуваат на разликата помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет од страна на овластената организација на здружениот труд. Ако разликата помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет ги преминува дозволените пресметани отстапувања, ќе се смета дека семето не му одговара на декларираниот квалитет.

3) дозволените отстапувања (толеранции) за изброено семе на плевели и други видови семе на земјоделски растенија.

Изброен просек на зрна	Дозволено отстапување на бројот на зрната од декларираниот број
До — 4	5
5 — 6	6
7 — 8	7
9 — 11	8
12 — 14	9
15 — 17	10
18 — 21	11
22 — 25	12
26 — 30	13
31 — 34	14
35 — 40	15
41 — 45	16
46 — 52	17
53 — 58	18
59 — 65	19
66 — 72	20
73 — 79	21

ЗАБЕЛЕШКА: Во плевесто семе се убројуваат: Agropyrum, Agrostis, Alopecurus, Anthoxanthum, Arrhenatherum, Bromus, Synodon, Cynosurus, Dactylis, Dichampsis, Festuca, Holcus, Panicum, Poa, Trisetum.

2. Заради применување на толеранцијата треба да се утврди просекот на испитувањето на компонентата за која се применуваат толеранциите.

Просекот на испитувањето (на пример чистотата, 'ртливоста) се добива кога процентот на декларираната компонента ќе се собере со процентот утврден со испитувањето на истата компонента и збирот ќе се подели со 2.

Пример:

$$\begin{aligned} \text{Просек на испитувањето} &= \% \text{ на декларираната} \\ &\text{чистота} + \% \text{ на утвр-} \\ &\text{дената чистота} = \frac{96+94}{2} \\ &= 95\%, \text{ а толеранција-} \\ &\text{та за просекот помеѓу} \\ &\text{'ртливоста } 95\% \text{ е за не-} \\ &\text{плевесто семе } 1,83\%. \end{aligned}$$

3. Утврдувањето дека семето му одговара на декларираниот квалитет во рамките на дозволените толеранции се врши така што ќе се најде разликата помеѓу декларираниот квалитет и утврдениот квалитет, и тоа:

1) со одземање на процентот на со испитување утврдена компонента (чистота, 'ртливост) од декларираниот процент на компонентата ако декларираниот процент е поголем од утврдениот, или обратно;

2) со одземање на процентот на декларираната компонента од утврдениот процент ако е утврден и процент поголем од декларираниот.

Пример:

$96-94=2$, или обратно $96-94=+2$.

Добиената разлика се споредува со пресметаниот износ на толеранцијата (точка 3).

Ако добиената разлика помеѓу декларираниот квалитет и со испитување утврдениот квалитет е поголема од \pm од дозволеното отстапување како што е во претходниот пример (2%), семето не му одговора на декларираниот квалитет, а ако е помала — семето му одговара на декларираниот квалитет.

4. Резултатите од испитувањето на чистотата на семето на основната култура и на други видови семе на земјоделски растенија и на содржината на плевел се даваат со точност од два децимала, а резултатите од испитувањето на 'ртливоста се даваат во цели броеви.

749.

Врз основа на член 45 точка 1, во врска со член 28 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/74), претседателот на Сојузниот комитет за здравство и социјална заштита пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА МЕРКИТЕ ЗА ЗАШТИТА ОД ВНЕСУВАЊЕ НА КОЛЕРА, ГОЛЕМИ СИПАНИЦИ И МАЛАРИЈА

Член 1

Лицата што патуваат во земја во која постојат колера, големи сипаници или ендемија на маларија или се враќаат во Југославија од земја во која постои некоја од тие болести, должни се, покрај мерките и обврските пропишани со Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја да ги исполнат и посебните санитарни и други услови предвидени со овој правилник.

Со лицата од став 1 на овој член се изедначуваат лицата што патуваат во земји во кои не постои колера, ако во тие земји патуваат заради учествување во разни масовни собири на кои учествуваат и лица од земји во кои постои колера.

Земјите од ст. 1 и 2 на овој член ги определува Сојузниот комитет за здравство и социјална заштита, и за тоа ги известува органите надлежни за работите на здравството и органите надлежни за внатрешни работи.

Член 2

Лицата што патуваат во земјите од член 1 на овој правилник, можат во тие земји да патуваат само ако се претходно успешно вакцинирани, односно ако се заштитени со лекови против тие болести, во согласност со одредбите на Правилникот за условите и начинот на вршење задолжителна имунизација, серопротифакса и хемиопротифакса против заразни болести („Службен лист на СФРЈ“, бр. 19/75).

Член 3

За лицата што патуваат во земјите од член 1 на овој правилник, во група поголема од 10 лица, организаторот на патувањето е должен да состави список на тие лица, со податоци за годината на раѓањето, местото и адресата на живеалиштето, бројот на патната исправа и бројот на личната карта, и да го достави до Сојузниот комитет за здравство и социјална заштита, најдоцна на три дена пред почетокот на патувањето. Кој списокот, организаторот на патувањето е должен да достави и извештај за денот на поаѓањето на пат, за видот на превозното средство, за земјите во кои ќе се патува и за денот на враќањето, со назначување на граничниот премин при заминување и враќање во Југославија.

Член 4

Лицата што патуваат на масовни собири во земјите од член 1 на овој правилник, можат да патуваат во тие земји и да се враќаат во Југославија само со авион.

Ако лицата од став 1 на овој член патуваат во група поголема од 50 лица, организаторот на групното патување е должен да обезбеди во придружба на секоја група, во заминување и враќање, да се наоѓа најмалку еден лекар со соодветна медицинска опрема и лекови.

Член 5

Лицата од член 4 на овој правилник се должни при враќањето во Југославија да дадат податоци за својата здравствена состојба за време на патувањето и да се подложат на здравствен преглед.

Лицата од став 1 на овој член не можат да внесуваат вода ниту други животни намирници. Водата, односно другите животни намирници што ќе се затечат кај тие лица при нивното враќање во Југославија ќе се одземат и ќе се уништат по извршената дезинфекција.

Член 6

Лицата што се враќаат од земја во која постои ендемија на маларија се должни во рок од седум дена од денот на враќањето во Југославија, да се подложат на здравствен преглед во здравствена организација на здружениот труд во која ќе ги упати граничниот санитарен инспектор.

Лицата што за време на престојот во земја во која постои ендемија на маларија боледувале од маларија или од друга болест придружувана со висока температура, остануваат под здравствен надзор на здравствената организација од став 1 на овој член за време од две години по враќањето во Југославија.

Член 7

Одредбите на член 6 од овој правилник се однесуваат и на странците што во Југославија ќе се вработат, школуваат или стручно усовршуваат, а доаѓаат од земји во кои постои ендемија на маларија.

Организациите на здружениот труд, другите организации, органите и заедниците кај кои ќе се вработат, школуваат, односно стручно усовршуваат странците од став 1 на овој член, се должни да обезбедат вршење на потребните здравствени прегледи, односно здравствен надзор над тие лица за време на нивниот престој во Југославија.

Член 8

Со парична казна од 5.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд или друго правно лице:

1) ако при организирање на групно патување на лица во земјите од член 1 на овој правилник постапи противно на одредбите на чл. 3 и 4 од овој правилник;

2) ако не обезбеди вршење на потребните здравствени прегледи, односно здравствен надзор над странците што во Југославија ќе се вработат, школуваат или стручно усовршуваат (член 7).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 2.000 до 5.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружениот труд, односно во друго правно лице.

Член 9

Со парична казна од 2.000 до 5.000 динари ќе се казни за прекршок поединец:

1) ако отпатува во земја од член 1 на овој правилник без претходно вакцинирање, односно заштита со лекови (член 2);

2) ако отпатува или се врати во Југославија со превозно средство што не е предвидено со овој правилник (член 4 став 1);

3) ако при враќање во Југославија одбие да ги даде податоците од член 5 став 1 на овој правилник, или одбие да се подложи на здравствен преглед (член 5 став 1 и член 6 став 1).

Член 10

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 4470

18 ноември 1975 година

Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за
здравство и социјална
заштита,

Зора Томиќ, с.р.

750.

Врз основа на член 10 од Законот за отстапување одредени средства на организациите на здружениот труд и на општествено-политичките заедници на трајно користење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 21/74) и член 62 точка 14 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 36/75), во согласност со сојузниот секретар за финансии, Советот на гувернерите донесува

О Д Л У К А

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПОСТАПКАТА ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ОДРЕДЕНИ СРЕДСТВА НА ОРГАНИЗАЦИЈИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД И НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ

1. Во Одлуката за постапката за отстапување одредени средства на организациите на здружениот

труд и на општествено-политичките заедници на трајно користење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 37/74) по точка 8 се додава нова точка 8а, која гласи:

„8а. По исклучок од одредбата на точка 2 од оваа одлука, средствата на кредитите од точка 1 од оваа одлука ќе им се отстапат на трајно користење и на организациите на здружениот труд што на 31 јули 1974 година се наоѓале во постапка на присилно порамнување или стечај, а за кои до 30 ноември 1975 година ќе се донесе решение за окончување на постапката на присилното порамнување во смисла на Законот за присилното порамнување и стечајот.

Барањето за отстапување на средствата на трајно користење во смисла на став 1 од оваа точка, организацијата на здружениот труд го поднесува до деловната банка кај која ги користи кредитите од точка 1 на оваа одлука, најдоцна до 10 декември 1975 година. Постапката во врска со склучувањето на договорот и раснењето на кредитните односи ќе ја спроведе Народната банка сообразно со одредбите на точ. 3 и 4 од оваа одлука најдоцна до 31 декември 1975 година.“

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 76

29 октомври 1975 година

Белград

Претседател
на Советот на гувернерите,
гувернер
на Народната банка
на Југославија,
Бранислав Чолановиќ, с.р.

751.

Врз основа на член 44 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 36/75), Советот на гувернерите донесува

О Д Л У К А

ЗА ПУШТАЊЕ ВО ОПТЕК НА БАНКОТИ ОД 1000 ДИНАРИ И ОД 20 ДИНАРИ

1. Народната банка на Југославија ќе пушта во оптек од 28 ноември 1975 година банкноти од 1000 динари и од 20 динари со обележјата што се утврдени со Одлуката за основните обележја на банкнотите од 1000 и од 20 динари („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/75).

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 78

12 ноември 1975 година

Белград

Претседател на Советот
на гувернерите,
гувернер
на Народната банка
на Југославија,
Бранислав Чолановиќ, с.р.

752.

Организациите на здружениот труд што учествуваат во надворешнотрговскиот промет на четкарски производи на пленарниот состанок одржан на 29 мај 1975 година склучија и потпишаа Општествен договор за условите и начинот на вршење извоз на четкарски производи во земјите на Источна Европа, што во извод гласи:

„Врз основа на член 54 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 66/72), во врска со член 11 став 2 од Уредбата за постапката за склучување и објавување на општествени договори за начинот и условите за вршење на надворешнотрговски промет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/73), претставниците на организациите на здружениот труд што учествуваат во надворешнотрговскиот промет на четкарски производи склучуваат

ОПШТЕСТВЕН ДОГОВОР

ЗА УСЛОВИТЕ И НАЧИНОТ НА ВРШЕЊЕ ИЗВОЗ НА ЧЕТКАРСКИ ПРОИЗВОДИ ВО ЗЕМЈИТЕ НА ИСТОЧНА ЕВРОПА

Член 1

Со овој општествен договор учесниците ги утврдуваат условите и начинот на извозот во: Сојузот на Советските Социјалистички Републики, Германска Демократска Република, Социјалистичка Република Романија, Чехословачка Социјалистичка Република, Народна Република Полска, Народна Република Унгарија, Народна Република Бугарија, и Народна Република Албанија (во натамошниот текст: источноевропските земји), и тоа за сите четкарски производи бр. 96.02/1, 96.02/2, 96.02/3, 96.02/4, 96.02/6, 96.02/7а, 96.02/7в, 96.02/7в и 96.02/7д од Бриселската царинска номенклатура.

Целта на овој општествен договор е унапредувањето на пласманот, оптималното остварување на предвидениот обем на извозот и постојаното зголемување и унапредување на надворешнотрговската размена на четкарски производи, организираното и единственото настапување на пазарите на источноевропските земји, како и регионалното усогласување на увозот и извозот на четкарски производи, придржувајќи се кон обврските од договорот, обврските од стоковните листи склучени помеѓу Југославија и други земји, општата економска политика и важечките прописи.

Член 2

Организациите на здружениот труд, учеснички на овој општествен договор се согласија организирано настап на пазарите на источноевропските земји да се врши преку една организација на здружениот труд како носител на работата (во натамошниот текст: носител на работата). Носител на работата се избира за секоја одделна источноевропска земја. Една организација на здружениот труд може да биде носител на работата и за повеќе источноевропски земји.

Покрај носителот на работата, по одлука од Пленумот на учесниците на договорот (во натамошниот текст: Пленумот), може да се избере уште една или повеќе организации на здружениот труд — консултанти, заедно со носителот на работата да учествуваат во преговорите.

Член 3

Носителот на работата преговара и склучува работи од свое име а за сметка на организациите на здружениот труд што ги претставува.

Носителот на работата може, врз основа на посебно овластување, да склучува договори од името и за сметка на одделни организации на здружениот

труд, со што тие преземаат обврска да го извршуваат договорот.

Член 4

Распределбата на извозните контингенти помеѓу заинтересираните организации на здружениот труд се врши на Пленумот во рамките на Групацијата на производителите на четки.

Распределбата се врши според слободно одбраните и утврдените критериуми од страна на заинтересираните организации на здружениот труд во рамките на групацијата, водејќи провентивно сметка за производствените можности за извоз на секоја учесничка на договорот.

Член 5

Компензационите и други работи можат да се подготвуваат и во извозот — увозот да се склучуваат по добиеното позитивно мислење од Пленумот.

Член 6

Носителот на работата е должен стручно и систематски да го испитува пазарот, да ја следи конјунктурата на тој пазар и за тоа да ги известува заинтересираните организации на здружениот труд. Носителот на работата е должен да се грижи и за навременото започнување на преговорите, за склучувањето и извршувањето на работите (пријавување на работата на банката, доставување на глобални пријави до заинтересираните организации на здружениот труд, давање диспозиција за подготвување и натовар на стоките, отворање и пренесување на акредитиви, усогласување на условите, организирање на преземањето на стоките, организирање на саеми и изложби и сл.).

Член 7

Носителот на работата за одделни источноевропски земји го определува Пленумот и тој е должен да работи во рамките на одлуките на Пленумот.

Носителот на работите Пленумот го избира на 4 години. Пленумот може и пред истекот на тој рок за носител на работата да избере друга организација на здружениот труд, ако утврди дека носителот на работата не се придржувал кон одредбите на овој договор.

Член 8

Овој општествен договор се склучува на 4 години. Неговата важност може да престане и порано ако за раскинувањето се изјаснат учесниците на договорот што во надворешнотрговскиот промет во претходната година учествувале со најмалку 51% од вкупниот промет во извозот.

Член 9

Сите одлуки во врска со свој општествен договор се донесуваат на Пленумот.

Одлуките на Пленумот се полноважни кога за нив ќе се изјаснат учесниците на договорот што во претходната година оствариле најмалку 85% од вкупниот промет во извозот.

Пленумот го сочинуваат овластените претставници на потписниците на овој општествен договор. Секој член на Пленумот има право само на еден глас.

Член 11

Кон овој општествен договор можат да пристапат и сите други организации на здружениот труд што се сметаат како учесници во надворешнотрговскиот промет што е предмет на овој општествен договор.

Претставници на организациите на здружениот труд што учествуваат во надворешнотрговскиот промет на четкарски производи:

„Нивета“ — Осиек, „Лионер“ — Нови Сад, „Тиса“ — Бечеј, „Дунав“ — Белград, „Нада Томиќ“ — Ниш, „Победа“ — Сврлиг, „Победа“ — Шабач, „Жима“ — Љубљана, „Босна“ — Цазин,

„Плешевица“ — Самобор, „Четкара“ — Нови Сад, „Дерма“ — Загреб, „Котекс Тобус“ — Љубљана, „Вајда“ Загреб, „Хемпро“ — Белград и „Национална рачиност“ — Белград.

Овој општествен договор го прифатија Стопанската комора на Југославија, со актот бр. 1718/75 од 24 октомври 1975 година и Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, со актот бр. 17-15198/1 од 11 јули 1975. година.

Овој општествен договор влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

753.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА МЕЛЕН НАТРИУМОВ ФЕЛДСПАТ

1. Претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите на 26 и 27 мај 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за мелен натриумов фелдспат, со тоа што производителската организација на здружениот труд може да ги зголеми своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, така што највисоките продажни цени да изнесуваат, и тоа за:

Дин/т

1) мелен натриумов фелдспат (DIN — 30)	646
2) мелен натриумов фелдспат (DIN — 80)	855

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 3529 од 13 ноември 1975 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од денот што е утврден во Спогодбата.

Претставник на производителот: „Огражден“ Рудник за неметали — Струмица.

Претставници на купувачите-потрошувачи: „Стража“ — Хум на Сутла, Српска фабрика стакла — Параќин, Индустрија стакла — Панчево, Стекларна „Храстник“ — Храстник, „Борис Кидрич“ — Титов Велес, „Југокерамика“ — Загреб и „Горица“ — Загреб.

754.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ГОЛЕМИ КОМПРЕСОРИ И ЗА НИВНИ РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 22 април 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за големи компресори и за нивни резервни делови, со тоа што производителските организации на здружениот труд да можат да ги зго-

лемат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, така што највисоките продажни цени да изнесуваат, и тоа за:

1) компресори:	Дин/парче
а) подвижни компресори:	
— KDV2-180	до 183.660
— KDV2-360	до 120.530
— KDV1-630	до 184.440
— KDV1-840	до 238.550
— KDV-1200	до 355.850
— EKZ-6p	до 84.770
— DKZ-10	до 170.260
б) стабилни компресори:	
— KEN2-130	до 58.950
— KEN2-260	до 81.065
— KEN1-378	до 137.435
— KEN1-510	до 164.870
— KEN1-750	до 202.600
— EKZ-3	до 63.390
— EKZ-4	до 74.260
— EKZ-6	до 97.790
— EKZ-8	до 138.740
— EKV-10	до 123.260
— EKZ-12	до 144.490
— EKV-12/7	до 152.470
— EKV-12/5	до 163.375
— EKV-16	до 143.450

2) резервни делови до 10%

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 2827 од 14 ноември 1975 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: „Трудбеник“ — Добој и „Фаграм“ — Смедерево.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 56 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

755.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА РАЈОНСКИ КОРД

1. Претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите на 27 март 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за рајонски корд, со тоа што производителската организација на здружениот труд да може да ги зголеми своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, до 15%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 2319 од 7 ноември 1975 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од денот утврден во Спогодбата.

Претставник на производителот: „Вискоза“ — Лозница.

Претставници на купувачите-потрошувачи: „Вулкан“ — Ниш, „Сава“ — Крањ, „Борово“ — Борово, „Балкан“ — Сува Река, „Милоје Закиќ“ — Крушевац, „Тигар“ — Пирот и „Рекорд“ — Раковица — Белград.

756.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ВИЉУШКАРИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 20 мај 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за виљушкарите и за опрема и резервни делови за тие виљушкарите, со тоа што производителските организации на здружениот труд да можат да ги зголемат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, и тоа:

1) за виљушкарите во просек до 15%, а според Ценовникот што е составен дел на Спогодбата;

2) за опремата и резервните делови за тие виљушкарите до 15%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 3527 од 14 ноември 1975 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: „Литострој“ — Љубљана, „Индос“ — Љубљана и „Примат“ — Марибор.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 18 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

757.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ЦЕВКИ

1. Претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите на 26 јуни 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за електронски цевки, со тоа што производителската организација на здружениот труд да може да ги зголеми своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, во просек до 20%, а според Ценовникот што е составен дел на Спогодбата.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 4265 од 14 ноември 1975 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителот: ЕИ — ООУР Фабрика електронских цевки — Ниш.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 8 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

По извршеното споредување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Правилникот за утврдувањето, искажувањето и распоредувањето на резултатите од ревалоризацијата на основните средства и на средствата на заедничката потрошувачка на корисниците на општествени средства, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/75, се поткрале долунаведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА УТВРДУВАЊЕТО, ИСКАЖУВАЊЕТО И РАСПОРЕДУВАЊЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД РЕВАЛОРИЗАЦИЈАТА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА И НА СРЕДСТВОТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ПОТРОШУВАЧКА НА КОРИСНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Во член 5 став 1 точка 5 запирката и зборовите: „прокнижен во текот на годината за која се врши ревалоризацијата“ и во точка 6 последната запирка и зборовите: „прокнижен во годината за која се врши ревалоризацијата“ се бришат.

Во член 7 алинеја 11 наместо бројот: „6“ треба да стои бројот: „4“, а во алинеја 12 наместо бројот: „7“ треба да стои бројот: „5“.

Во член 10 точка 1 запирката и зборовите: „односно од групата 03 — Основни средства во подготовка“ се бришат.

Од Сојузниот секретаријат за финансии, Белград, 10 ноември 1975 година.

По извршеното споредување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Решението за ослободување од плаќање царина, односно за намалување на царината на увозот на суровини, репродукциони материјали и делови за производство на големи морски бродски мотори во 1975 година, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/75, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ ЦАРИНА, ОДНОСНО ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ЦАРИНАТА НА УВОЗОТ НА СУРОВИНИ, РЕПРОДУКЦИОНИ МАТЕРИЈАЛИ И ДЕЛОВИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ГОЛЕМИ МОРСКИ БРОДСКИ МОТОРИ ВО 1975 ГОДИНА

Во точка 1 во табелата, во оддел 3 во тар. број 47.01/4-7 наместо зборовите: „14.600 t“ треба да стои: „146.000 t“.

Од Сојузниот извршен совет, Белград, 20 октомври 1975 година.

УКАЗИ

Врз основа на член 337 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателот на Републиката донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА

I

Се отповикува
Мишо Павиќевиќ од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Италија.

II

Се назначува
др Борисав Јовиќ, член на Сојузниот извршен совет, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Италија.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 22
2 октомври 1975 година
Белград

Претседател на
Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врс основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од СР Босна и Херцеговина

— за заслуги и постигнати успеси во работата на општонародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Чаџо Станка Радомир, Ратковиќ Михаила Ратко, Пејчиновиќ Петка Бојо;

Од СР Црна Гора

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Белиќ-Јовановиќ Милана Босиљка, Јовановиќ Јанка Ђуро, Јовановиќ Андрије Петар, Вуказиќ-Лаковиќ Јова Драгиња;

— за особени заслуги во ширењето на братството меѓу нашите народи и народности, како и во создавањето и развивањето на политичкото и моралното единство на земјата

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Бајловиќ Маринка Љубо, Дапчевиќ Риста Никола, Ђоковиќ Михајла Милица, Голубовиќ Јакова Живко, Кековиќ Рашка Мируна, Крниќ Се-

лима Ахмет, Куновац Касима Хусеин, Остојиќ Уроша Тодор, Отовиќ Хасана Шаћо, Петровиќ Рашка Милан;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Абрамовиќ Васа Периша, Булатовиќ Милутина Војин, Ѓировиќ Михаила Вукадин, Цариќ Милојице Обрад, Јанковиќ Радована Милета, Катана Меха Ризах, Кнежевиќ Стева Симо, Лончар Милана Радош, Никач Сава Михаило, Оташевиќ Луке Петар, Папиќ Пера Тома, Полимац-Аљковиќ Ибрахима Кимета, Радојевиќ Ђорџија Милић, Радоњиќ Радомана Јован, Роловиќ Пера Војислав, Вучковиќ Јована Мирко, Вујачиќ Алексе Грујо, Вујотиќ Милана Радивоје, Вукићевиќ Сава Ђуро;

— за особени заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана за успеси во издигањето на воено-стручното знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

Дулетиќ Крста Рако;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Милиќ Божа Љубомир;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Бећовиќ Смаиља Хусеин, Бећовиќ Амета Рамо, Бећовиќ Већа Садик, Бојаниќ Николe Милица, Цуцовиќ Селја Ибрахим, Ѓунмуљај Смајла Демурш, Драгашевиќ Тола Љубомир, Дрешевиќ Дема Рустем, Дуковиќ Зеке Јусуф, Ѓуковиќ Михаила Новак, Фрључкиќ Меда Шабан, Гиличиќ Муче Садрија, Ивановиќ — Гргуревиќ Радоја Милева, Јокетиќ Јована Новица, Лекиќ Бајра Фето, Маркишиќ Јазада Даница, Мустафиќ Омера Зејнељ;

Никовиќ Хуса Ахмет, Никовиќ Бајрама Јусуф, Пејовиќ — Ѓеќковиќ Ѓока Јове, Перовиќ — Радовиќ Видосава, Петровиќ Велише Никица, Поповиќ Радована Васо, Радуновиќ Сава Душан, Селхановиќ Дервиша Ахмет, Стешевиќ — Ивановиќ Радуша, Стевовиќ Благоја Божо, Шаранчиќ Тодора Саво, Шћепановиќ Милована Драгиша, Тошковиќ Димитрије Радојка, Вучиниќ Тома Госпава, Вукчевиќ Пера Милутин, Вукчевиќ Ива Радован, Вукотиќ Божа Савица;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Бамбур Ѓула Наход, Церовиќ Момчила Милан, Чоловиќ Јована Машан, Делиќ Јакупа Зејнил, Деспотовиќ Милана Бранко, Ѓокиќ Прене Ноно, Јањушевиќ Михаила Миле, Јоксовиќ Саја Ратко,

Рабреновиќ — Шарановиќ Баја Војиславка, Шепиќ Тома Милош, Тошиќ Божа Миле, Васиљевиќ Ђе-росима Неђељко, Вратница Глига Рајко, Вукчевиќ Лабуда Вукашин, Змајевиќ Бошка Илија;

— за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во издигањето на воено-стручното знаење и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Бојовиќ Петра Буро, Пејурвиќ Спасоја Милош, Табаш-Церовиќ Мирка Наталија, Вукадиновиќ Павла Радомир, Живковиќ — Ђукановиќ Новака Станица;

— за залагање во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Радуловиќ Мироја Јована, Радуловиќ Божа Милена, Вукчевиќ Николе Илија;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Анђељиќ Бошка Миомир, Бабовиќ Маркиша Милош, Ченгиќ Назифа Мурат, Чорбо Ахмета Адем, Јестровиќ Уроша Миљивоје, Струјиќ — Ха-џиџагиќ Хајрудина Мурвета, Свркота Петра Будимир, Тмушиќ Милана Момчило;

— за заслуги и постигнати успеси во работата на општонародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Ђуровиќ Радосава Буро, Тадиќ Петра Милун, Вуковиќ Вука Милорад;

Од СР Македонија

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Нановиќ Радивој Ристо;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Чипов Ангелов Васил, Хајдуковиќ Ристо Сла-вко, Коробар — Нацева Димко Вера, Крстески Јордан Драган, Тодоровски Наум Трајко, Тунтев Никола Борис;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Ачков Ристо Киро, Богданчески Тодор Милан, Богданчески Тодор Орде, Чавкароски Боце Димче,

Чолески Ристо Крсто, Даниловски Димо Јордан, Ефтимов Александар Бојан, Гавриловска — Пе-нушлиска Никола Милка, Грабулоски Киро Томе, Христова — Маркова Ђорѓи Мариќа, Исакова Вла-димир Невена, Иванов Симеон Кирил, Јандревски Анастас Борис, Кузмановски Наум Драган, Лаза-ровски Зафир Лазар, Љирков Димитар Тодор Нај-доски Борис Јован, Пашоски Стојко Димитар, Пе-рчинова Јордан Васка, Присаганоски Харалампие Александар, Радоњик — Кацаволу Димитар Орто-доксија, Стаменковска — Правдиќ Радован Зорка, Стеваноски Коста Киро, Топалоска Блаже Василка, Василев Стојне Љубен;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Јанковски Стојко Васе, Јанушевска-Петреска Веле Љубица, Јовчевски Никола Рамно, Киселичка Стојанова Софија, Најдоска-Ристеска Коста Марија, Поп Панчева Ганчо Ефка, Поповски Петре Радомир, Рајчин Танаско Трајко, Тодороски Јордан Ђорѓи;

Од СР Словенија

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Холешек Алојза Алојз, Ошловник Јакоба Адолф, Рахтен Мартина Иван, Шилих Карла Карел;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на зем-јата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Јанежиќ Франца Душан, Јелен Алојза Теодор, Мрављак Мартина Ото;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Ахтик Алојз Алојз, Чепин Антона Јоже, Чреп Франчишке Иван, Дворшак Леополд Леополд, Фришконец Балтазарја Август, Грабнер Франца Јоже, Хлиш Марије Алојз, Колар Марије Иван, Корен Јанеза Егидиј, Коренич Франца Алојз, Ко-жељ Јожета Емил, Кумер Франца Јоже, Лушина Франца Јоже, Новак Драгослава Мирко, Обу Алојза Фердинанд, Пеншек Марка Алојз, Подвиншек-По-љанец Филипа Сабина, Рифељ Фердога Франц, Стрпник Франчишка Франц, Штембергер Звонка Бранко, Шухл Јожета Јоже, Тамше Франца Франц, Ташлер Руперта Руперт, Томше Мартина Мартиа, Венишник Јожефе Албин, Врабич Франца Милан, Заљубершек Франца Руди, Жагер Матевжа Евзебиј, Жохар Ивана Јоже;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Аристовник Франца Франц, Белај Марије Славко, Бритовшек Мартина Конрад, Цаф Алојзије

Иван, Чанч Јоже Јоже, Черноша Карла Иван, Дучбавер Јураја Франо, Фале Јанеза Франц, Форнеци Ловренца Станислав, Фрас Рудолфа Едвард, Градишник Рудолфа Алојзија, Грегориј Јожета Михаел, Грудник Франца Станислав, Хорват Мија Драго, Храњец Николе Иван, Худалес Мартина Јоже, Ивенчник Франца Леополд;

Јамнишек-Пунгартник Алојза Силва, Јошт Ивана Иван, Каменик Павле Франц, Клаучник Франца Јоже, Колар Ивана Алојз, Крајнц Франца Франц, Кривец Франца Франц, Крк Ивана Јоже, Квартич Ивана Франц, Лах Антона Карл, Липник Адолфа Алојз, Марчек Ивана Валентин — Одлазек Франца Станко, Печник Франца Понкрациј, Пирманшек Ане Рихард, Плешник Винка Јоже, Празник Филипа Марјан, Празничкар Штефана Штефан, Редник Алојза Јанез, Водушек Франца Станко, Земљак Антона Антон;

Од СР Србија

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Вујисић Маркаша Милован;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аксентијевиќ-Брковиќ Новака Јелисавета, Бјелић Михаила Витомир, Дашиќ Јована Радоје, Давидовиќ Наталије Милован, Докић Сима Милорад, Дрчелић Добросава Коста, Ђеровиќ Радивоја Ратко, Ђурић Маринка Драгиша, Гавриловиќ Драгише Александар, Гавриловиќ Милорада Петар, Гавриловиќ Миломира Петроније, Гојгић Бранка Михаило, Гвозден Обрена Богосављевиќ, Ивановиќ Спасоја Петар, Јанковиќ Живорада Миодраг, Јеротић Василија Милица, Јовановиќ Крстивоја Миладин, Јовановиќ Милосава Радојко, Јовановиќ Јовише Стаменко, Јовановиќ Влада Властимир, Кецовиќ Светолика Миливоје, Костиќ Станојла Миленко, Костиќ Милорада Милоје, Ковачевиќ Вићентија Богдан, Лазаревиќ Војслава Александар, Лазич Вукле Милован;

Марковиќ Чедомира Милан, Матовиќ-Мијушковиќ Борисава Стојка, Милановиќ Борише Светозар, Миливојевиќ Миленка Цветко, Милошевиќ Славомира Радош, Миловиќ Милоша Стојадин, Милутиновиќ Вожа Радомир, Милутиновиќ Милосава Слободан, Минић Милије Милош, Николиќ-Танасковиќ Миленка Јелица, Обреновиќ Светислава Милан, Обућина Максима Алекса, Пауновиќ Светозара Радован, Перковиќ Михаила Момчило, Петронијевиќ Милоша Драгослав, Петровиќ Милуна Милош, Радовановиќ Владислава Радош, Радовановиќ Милосава Вид, Радовиќ Милије Радич, Савић Милића Славко, Секулиќ Пера Петко, Селаковиќ Радоја Љубиша, Стамболиќ Богића Цветко, Станковиќ Станимира Илија, Стефановиќ Милутина Вида, Шимуновиќ Мато Анте, Зариќ Борише Славко, Жагрић Младомира Милка;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Дамњановиќ Драгана Радојко, Грбовиќ Парта Александар, Јовановиќ Момира Саво, Кривокућа

Владимира Драгутин, Крсмановиќ Веселина Миљко, Николиќ Радисава Славко, Папић-Ђукиќ Живана Емилија, Рацковиќ Миленка Радмило, Видојевиќ Милутина Милован, Жижовиќ Драгослава Милета;

Од САРП Косово

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Халили Јакупа Фаик, Махмути Емина Фетије;

— за особени заслуги во ширењето на братството меѓу нашите народи и наредности, како и во создавањето и развивањето на политичкото и моралното единство на земјата

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Батали Ѓазима Сејфедин, Бугари Рустема Халил, Љури Метуша Дануш, Шарки Рамадана Хасан;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Алијевиќ Ферата Бајрам, Јусуф Ахмет Шушка, Папић Радована Лазар, Пљакиќ Вејсила Мустафа, Шаља Синана Рамадан;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Прица Ђура Раде;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Бајрами Бешир Исмаил, Ђорђевиќ Илије Александар, Хусени Јахја Шабан, Илиќ Јеремије Ристо, Красниќ Лимана Сокољ, Морина Хајдина Сејди, Мулина-Витошевиќ Даринка, Ристиќ Светислава Предраг;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Бекери Ѓемајлија Алија, Berisha Sefedin Rexher, Ѓеркин Асана Фејзулах, Ѓелили Мухамеда Хамза, Ѓељшани Ибрахима Каплан, Ѓељшани Реџепа Сефер, Ѓисени Рамадана Аслан, Јаха Хајрулаха Есад, Јосханица Хашима Даут, Јовиќ Аврама Чедомир, Јусуфи Куртеш Зија, Маринковиќ Ставра Миладин, Морина Имера Осман, Нагавиќ Сулејмана Масар, Рама Рама Ѓемајл, Савиќ Николе Вошко, Сејдулаху Салиха Реџеп, Шаља Рустема Мухарем, Укели Рамадана др Хајредин, Вујичиќ Мирка Милутин;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Џајкиќ Риста Јован, Келменди Амруша Фетах,
Стефановиќ Цветка Ратко.

Бр. 104
20 јуни 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

У К А З

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликува

— за посебни заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Република Индонезија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА ГОЛЕМА СВЕЗДА

Генерал Soeharto, претседател на Република Индонезија.

Бр. 107
26 јуни 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

У К А З

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за особени заслуги и постигнати успеси во културно просветната работа во духот на идеите на братството и единството меѓу нашите народи и народности и за развивање љубов кон родната грутка

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Фолклорното друштво „Јоргован“ од Буенос Аирес;

Културно-уметничкото и тамбурашкото друштво „Загреб“ од Розарио.

Бр. 112
9 јули 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

СО Д Р Ж И Н А:

	Страна
744. Уредба за работењето и за користењето на средствата на Сојузната дирекција за промет и резерви на производи со посебна намена — — — — —	1481
745. Одлука за опремување на бродови и пловила на морето и на внатрешните пловни патишта со средства за заштита од воени дејства — — — — —	1483
746. Одлука за дополнително на Одлуката за ослободување од плаќање на данок на промет на медалјони, значки и придатоци, што се издаваат по повод на настани од посебно значење за народите и народностите на Југославија — — — — —	1484
747. Одлука за критериумите и постапката за ослободување од обврската за полагање депозит при инвестициони вложувања во нестопански и непроизводни инвестиции — — — — —	1484
748. Правилник за нормите на квалитетот, за пакувањето, пломбирањето и декларирањето на семето на земјоделски растенија — — — — —	1486
749. Правилник за мерките за заштита од внесување на колера, големи сипаници и маларија — — — — —	1516
750. Одлука за дополнително на Одлуката за постапката за отстапување одредени средства на организациите на здружениот труд и на општествено-политичките заедници на трајно користење — — — — —	1517
751. Одлука за пуштање во оптек на банкноти од 1000 динари и од 20 динари — — — — —	1517
752. Општествен договор за условите и начинот на вршење извоз на четкарски производи во земјите на Источна Европа — — — — —	1518
753. Спогодба за промена на затечените цени за мелен натриумов фелдспат — — — — —	1519
754. Спогодба за промена на затечените цени за големи компресори и за нивни резервни делови — — — — —	1519
755. Спогодба за промена на затечените цени за рајонски корд — — — — —	1519
756. Спогодба за промена на затечените цени за виљушкари — — — — —	1520
757. Спогодба за промена на затечените цени за електронски цевки — — — — —	1520
Исправка на Правилникот за утврдувањето, искажувањето и распоредувањето на револуционерните средства и на средствата на заедничката потрошувачка на корисниците на општествени средства — — — — —	1520
Исправка на Решението за ослободување од плаќање царина, односно за намалување на царината на увозот на сировини, репродукциони материјали и делови за производство на големи морски бродски мотори во 1975 година — — — — —	1520
Укази — — — — —	1520
Одликувања — — — — —	1521
Меѓународни договори — — — — —	945